JAARSTUKKEN

2023

Jaarverslag en jaarrekening

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Inhoudsopgave

Inleiding 4

JAARVERSLAG

1. Klanttevredenheid 7

2. Programmaverantwoording 9
- Programma vergunningen 12
  - BRIKS 14
  - Milieu 15
- Programma toezicht en handhaving 16
  - BRIKS 18
  - Milieu 19
- Programma juridisch en advies 21
  - Juridisch 21
  - Advies 22
  - Projecten 23
- Programma Besluit risico zware ongevallen 28
  - Vergunningverlening 29
  - Toezicht 31
  - Regie- en zorgbedrijven 32
  - Programma Brzo Oost 33
  - Landelijke programma's 34

3. Onze mensen 35

4. Bedrijfsvoering en ontwikkelingen 39

5. Kwaliteit 44

6. Verplichte paragrafen 47

JAARREKENING

7. Financiële verantwoording **52**
- Samenvatting financiële verantwoording 53
- Algemene grondslagen 55
- Het overzicht van baten en lasten 58
- Toelichting op verschillen 61
- Balans 66
- Toelichting op de balans 67
- Overige onderwerpen 73

Bijlagen **76**
- Bijlage 1 Sisa verantwoordingen 77
- Bijlage 2 Rechtsmatigheidsverantwoording 80
- Bijlage 3 Accountantsverklaring 81
- Bijlage 4 Specificatie omzet deelnemers 82
- Bijlage 5 Onze producten in € 's 83
- Bijlage 6 Risicobeheersing 86

Inhoudsopgave

Inleiding

In dit jaarverslag van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) kijken we graag terug op 2023. Het was een jaar waarin we mooie stappen hebben gezet met elkaar en tegelijkertijd was het ook een turbulent jaar met de nodige uitdagingen op ons pad. Sommige ontwikkelingen vroegen veel flexibiliteit en doorzettingsvermogen van onze medewerkers. Hieronder gaan we graag op een aantal van deze ontwikkelingen in.

De verwachte daling van het aantal vergunningaanvragen bleef, net zoals in 2022, uit. Aan het aantal vergunningaanvragen voor zowel bouw als milieu zien we dat bedrijven niet stil zitten. Er werd in 2023 echter nog niet altijd uitvoering gegeven aan de verkregen vergunningen. Daardoor was er minder toezicht noodzakelijk. Door de invoering van de Omgevingswet op 1 januari 2024 werd eind 2023 nog een groot aantal aanvragen ingediend.

De komst van de Omgevingswet was niet het enige waar we rekening mee moesten houden. Ook de invoering van de Wet kwaliteitsborging voor de bouw was een punt van aandacht. Door uitstel bleef lang onduidelijk waar we rekening mee moesten houden. De invoering van de nieuwe wetten vormden een natuurlijke aanleiding om een nieuw en toekomstbestendig VTH-zaaksysteem (vergunningverlening, toezicht en handhaving) te introduceren per 1 januari 2024. Tegelijkertijd bereidden we ons voor op het in eigen beheer nemen van de financiën en personeelsadministratie. Per diezelfde datum gingen we op zoek naar een nieuwe arbodienst en zetten we eerste stappen in de overdracht van de BRIKS-taken (bouwen, reclame, inritten, kappen en slopen) naar gemeente Nijmegen.

De vele ontwikkelingen in combinatie met de hoge werkdruk, maakten dat we veel vroegen van onze medewerkers. Ze kregen het voor elkaar om de organisatie draaiend te houden, terwijl ze zich ondertussen voorbereidden op alle veranderingen per 1 januari 2024. En dat terwijl de bezetting niet op peil was. In 2023 hebben we de werkplannen niet volledig kunnen realiseren. De krapte op de arbeidsmarkt vingen we deels op door traineeprogramma's op te zetten, scholingsprogramma's aan te bieden en samen te werken met de andere omgevingsdiensten van het Gelders Stelsel. Verder heeft de ondernemingsraad de wens geuit om te gaan reorganiseren. Deze wens is opgepakt. Het traject hiervoor is, samen met het opstellen van een strategisch personeelsplan, in 2023 opgestart

en loopt in 2024 door. De reorganisatie en de opzet van een strategisch personeelsplan dragen eraan bij dat de ODRN kan doorgroeien naar een robuustere en meer kennisgedreven organisatie.

Landelijk kwam er in 2023 steeds meer aandacht voor het belang van een gezonde en veilige leefomgeving. Zo presenteerde de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) haar rapport 'Industrie en Omwonenden'. Daarin wordt stilgestaan bij de gezondheid van omwonenden van industriegebieden. Ook vond er een vervolg plaats op het in 2021 verschenen rapport 'Om de leefomgeving' van Van Aartsen. Dat rapport stelt dat de omgevingsdiensten in Nederland onvoldoende robuust zijn. Mede aan de hand hiervan werden alle omgevingsdiensten gevraagd om de dienst te toetsen aan diverse robuustheidscriteria. Bij ons kwam daaruit naar voren dat we, net zoals alle andere omgevingsdiensten, nog enkele punten dienen te versterken. Vóór 1 april 2024 dient hiervoor een plan van aanpak te zijn opgesteld. In dat plan kijken we vanuit een breed perspectief naar mogelijkheden om de organisatie te versterken. Eén van de mogelijkheden is om de krachten te bundelen met andere omgevingsdiensten. Een eerste verkenning met de ODRA heeft in 2023 dan ook plaatsgevonden.

Naar aanleiding van het rapport van Van Aartsen kwamen er landelijk ook diverse subsidies beschikbaar. We hebben hier in 2023 gebruik van gemaakt. Hiervan hebben wij meerjarige projecten in gang gezet, onder andere op het gebied van de Landelijke Handhavingstrategie (LHS), business intelligence en de vorming van een uniform VTH-beleid en -uitvoeringsprogramma en om aanvullende energiecontroles in de omgeving uit te voeren.

In het jaarverslag van 2022 schreven we dat de inflatie om ons heen sterk aan het toenemen was. In 2023 kregen we hier ook mee te maken. Diverse kosten stegen en deze zijn doorbelast aan de opdrachtgevers met een eenmalige bijdrage in 2023 en een discontering in het uurtarief voor 2024.

We hebben in 2023 blijvend werk geleverd voor onze partners in het behouden van een duurzame, gezonde en veilige leefomgeving. Tegelijkertijd hebben we de golf aan ontwikkelingen met veel energie opgepakt en is het ons eveneens gelukt om het jaar met een positief saldo af te sluiten.

Samen met onze partners blijven we op koers. De verdere verdieping op al deze ontwikkelingen en wat we hebben betekend voor onze leefomgeving leest u terug in dit jaarverslag.

Steve Kuils, algemeen directeur en
Robert Kraan, directeur Bedrijfsvoering

JAARVERSLAG

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

1. Klanttevredenheid

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Klanttevredenheidsonderzoek

Om de kwaliteit van onze dienstverlening te kunnen verhogen, vinden we het belangrijk om te weten hoe ondernemers en bewoners die een melding of vergunningsaanvraag indienen hun contact met de ODRN hebben ervaren. We onderzoeken dat bij alle klanten in de regiogemeenten en de provincie Gelderland. Brzo-bedrijven en klanten buiten onze regio worden niet meegenomen in het onderzoek.

Bredere uitvraag in 2023

Vanaf 1 januari 2023 vragen we alle klanten naar hun mate van tevredenheid. Waar we voorheen alleen klanten vroegen naar hun ervaringen die een omgevingsvergunning verleend hadden gekregen, bevragen we nu ook klanten waarvan de vergunning is geweigerd, ingetrokken of buiten behandeling is gelaten. We verwachten op deze manier een evenwichtiger beeld te krijgen. Het is namelijk te verwachten dat klanten met een verleende vergunning het proces eerder positief ervaren dan klanten waarvoor de aanvraag met een andere uitkomst is geëindigd.

Tevredenheidspercentage 2023

In 2023 we hebben 1231 enquêtes verstuurd. Daarvan hebben 373 klanten deze ingevuld. Uit het onderzoek over afgelopen jaar blijkt dat gemiddeld 79% van de respondenten tevreden is. Dat is iets onder onze norm van 80%. Door de enquêtes uit te zetten onder meer doelgroepen dan voorheen, zijn de uitkomsten van het onderzoek niet te vergelijken met die van 2022. De cijfers van 2023 zijn een nulmeting.

Respons

Door de uitbreiding van het onderzoek heeft de ODRN 12% meer enquêtes verstuurd dan in 2022. Ongeveer 27% van de verstuurde enquêtes is beantwoord. Dit percentage is even hoog als het jaar hiervoor.

Reacties

Uit de reacties blijkt dat er veel goed gaat. Zo geeft 41% van de tevreden mensen aan ‘zeer tevreden’ te zijn; de hoogste score. Hierbij worden het directe contact, de snelle afhandeling en prettige, heldere uitleg het meest genoemd als positieve punten. Tegelijkertijd geven de mensen die niet tevreden waren aan dat ze het proces lang vonden duren en/of het proces om een vergunning aan te vragen lastig vonden. In een aantal gevallen werd de wet- en regelgeving als excessief ervaren, wat voor onbegrip zorgt.

Klanttevredenheid

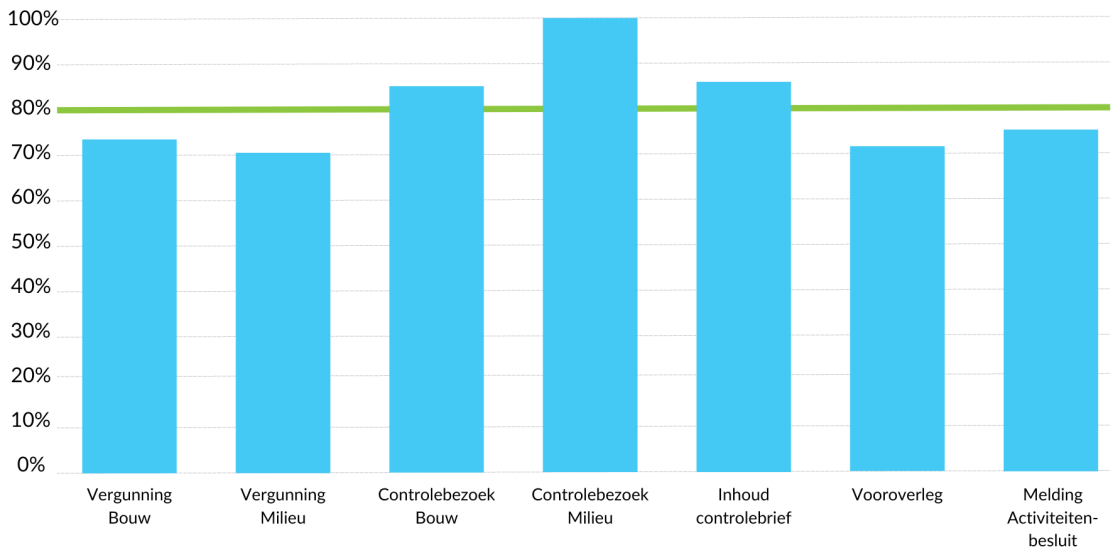

2. Programma-verantwoording

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Wat betreft de kosten hebben we in 2023, net zoals in 2022, alle zeilen moeten bijzetten om onze werkplannen te kunnen uitvoeren. Dat is niet helemaal gelukt. We hebben de begrote baten 2023 voor 1,8 miljoen (6%) niet kunnen realiseren. Dit heeft diverse oorzaken, zoals: personeelstekorten, stagnatie van de bouw vanwege de stikstofcrisis en later opgestarte of tussentijds stopgezette projecten.

De totale besteding in 2023 bedraagt € 26,5 miljoen. Deze bestaat uit programmakosten € 18,9 miljoen en uit overhead € 7,6 miljoen (28,7% van de totale lasten). Deze besteding is verdeeld over milieutaken 57% en bouwtaken (BRIKS) 43%. We hebben geen bedrag voor onvoorzien geraamd.

De dekkingmiddelen in 2023 bedragen € 26,6 miljoen.

Omschrijving Besteding	Begroting	Realisatie	Verschil
Milieu			
Vergunning behandelen	3.574.149	3.452.072	-122.077
Toezicht en handhaven	2.828.988	2.596.375	-232.613
Advies en projecten	4.966.269	4.771.392	-194.877
Totaal milieu	**11.529.340**	**10.819.839**	**-709.501**
BRIKS			
Vergunning behandelen	3.958.184	4.102.599	144.415
Toezicht en handhaven	3.134.335	2.403.706	-730.629
Advies en projecten	1.685.869	1.538.775	-147.094
Totaal BRIKS	**8.901.875**	**8.045.080**	**-856.795**
Overhead	**7.946.636**	**7.606.704**	**-339.932**
Totaal besteding	**28.377.850**	**26.471.623**	**-1.906.228**

Omschrijving Dekkingsmiddelen	Begroting	Realisatie	Verschil
Baten opdrachtgevers	27.894.400	25.792.541	-2.101.859
Ontwikkelbijdrage	144.451	144.451	-0
Vrijval bestemmingsreserve	339.000	339.000	0
Rentebaten		294.949	294.949
Totaal dekkingsmiddelen	**28.377.850**	**26.570.941**	**-1.806.910**

In de volgende grafiek laten we de verdeling van de besteding over de verschillende programmaonderdelen zien. In de jaarrekening en bijlagen geven we een nadere detaillering hiervan.

Het programma Besluit risico's zware ongevallen (Brzo) is in onderstaande grafiek opgenomen in de programmaonderdelen met betrekking tot milieu. We lichten dit programma apart toe.

In de volgende paragrafen gaan we in op gerealiseerde doelstellingen en maatschappelijke effecten.

Besteding per programma
in percentages

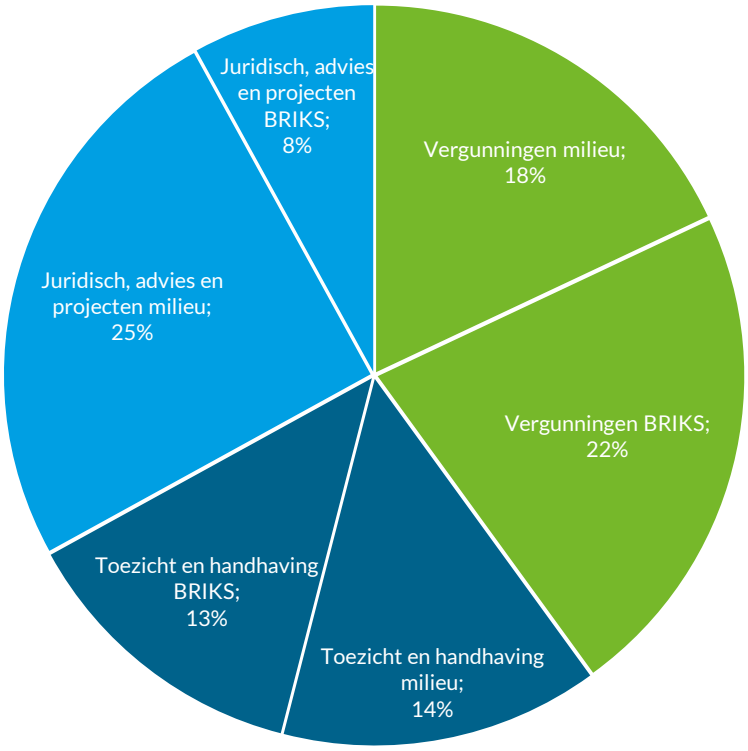

Programma vergunningen

Met vergunningen sturen op een schone en veilige leefomgeving

Vergunningen dragen bij aan het beschermen van onze leefomgeving. Activiteiten of handelingen die hier invloed op hebben zijn vooral aan landelijke wetgeving gebonden. Denk hierbij aan de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), de milieueffectrapportage (MER), het Activiteitenbesluit, de bodemwetgeving en gemeentelijk of provinciaal beleid.

Wat we doen

Het behandelen van milieuvergunningaanvragen en milieumeldingen is een basistaak die de ODRN voor alle opdrachtgevers uitvoert. We beoordelen milieuaanvragen op de vraag of ze binnen de wettelijke kaders passen en of ze volledig zijn. In vergunningen nemen we regels op die voldoen aan de landelijke wetgeving en het beleid.

Voor bouwen (aangeduid met BRIKS) toetsen we onder andere op veiligheid van constructies, sloop, asbest en brandveiligheid. We toetsen plannen aan wet- en regelgeving en verlenen op basis daarvan vergunningen voor bouwen, reclame, inritten, kappen en sloop.

Onze opdrachtverleners voor het verlenen van omgevingsvergunningen voor bouwen en milieu zijn de gemeenten Nijmegen, Beuningen, Berg en Dal, Heumen en de provincies Gelderland en Overijssel voor de bedrijven die vallen onder hun bevoegd gezag. De gemeenten Druten en Wijchen hebben uitsluitend de milieutaak en de advisering voor sloopmeldingen aan ons uitbesteed.

Voor de gemeenten Nijmegen en Berg en Dal verlenen we ook speciale vergunningen en ontheffingen voor woningonttrekking, leegstandsvergunningen en het laden en lossen van vuurwerk. We toetsen plannen op grond van de APV, de Huisvestingswet en de Leegstandswet.

Milieutaken zijn basistaken die landelijk door omgevingsdiensten uitgevoerd moeten worden.
Bouwtaken zijn niet verplicht belegd bij omgevingsdiensten. Deze bouwtaken noemen we BRIKS.
BRIKS staat voor: bouwen, reclame, inritten, kappen en slopen.

Planning

Het programma Vergunningverlening is afhankelijk van het aantal initiatieven van bewoners en bedrijven. De economische ontwikkeling en andere externe factoren zijn daarbij indirect aanjager van het aantal aanvragen dat wij moeten afhandelen.

Op basis van het VTH-beleid en een vastgesteld risicomodel leggen we onze opdrachtgevers prioriteiten voor in het werkplan.

Resultaten programma vergunningen

Het is onvoldoende gelukt om vooral de complexe vergunningprocedures binnen de wettelijke termijn af te handelen. Dat geldt voor zowel milieu- als bouwprocedures.

Dit heeft een aantal redenen. Zo hebben we nog steeds te maken met personeelstekorten en hebben opdrachtgevers de benodigde stukken niet altijd tijdig aangeleverd. Vertraging in de vergunningprocedures is ook ontstaan vanwege de verplichte koppeling met de Wet natuurbescherming-procedure (Wnb).

Dit is een belangrijke verklaring voor het lage percentage tijdigheid bij uitgebreide procedures. Door de beslissing om Wabo- en Wnb-procedures los te koppelen, konden langlopende Wabo-procedures weer worden opgepakt. We zijn inmiddels een project gestart ('Scherper aan de wind') om het vergunningsproces beter te kunnen controleren en versnellen. Bedrijven mogen bijvoorbeeld nog maar één en eventueel nog een tweede keer een aanvraag invullen. Voldoet de aanvraag daarna nog niet? Dan wordt deze buiten behandeling gelaten.

Tijdigheid meldingen en vergunningen

Onderdeel	Realisatie	Norm	Aantal
BRIKS meldingen	91%	90%	2.118
BRIKS reguliere vergunningen	98%	90%	1.707
Milieu meldingen	59%	90%	348
Milieu reguliere vergunningen	65%	90%	114
BRIKS uitgebreide vergunningen	48%	90%	77
Milieu uitgebreide vergunningen	6%	90%	33
Brzo reguliere vergunningen	83%	90%	29
Brzo meldingen	67%	90%	18
Brzo uitgebreide vergunningen	0%	90%	7

Vergunningverleners, specialisten en juristen werken intensief samen om een aanvraag te behandelen, ook met partners als de veiligheidsregio's en andere omgevingsdiensten.

BRIKS

Het aantal afgeronde producten was in 2023 ongeveer hetzelfde als van tevoren ingeschat. Vooral het aantal gebruiks- en sloopmeldingen en de activiteit handelsreclame namen flink toe. Een terugloop in aanvragen door inflatie is uitgebleven.

We zien dat de besteding aan bouwproducten hoger is, terwijl de aantallen afgehandelde vergunningen wat achterblijven. Het inwerken van nieuwe collega's en een trainee heeft behoorlijk wat tijd gekost. Dit resulteert niet meteen in meer afgehandelde aanvragen.

Verder komen veel opgevraagde externe adviezen niet op tijd. Dit zorgt ervoor dat een klantmanager meerdere keren contact moet zoeken met adviseurs. Ook dit kost extra tijd. Verder zijn de geleverde adviezen niet altijd volledig of juist. Hierdoor zijn extra contactmomenten noodzakelijk.

Vergunningen van rechtswege

In 2023 zijn er 11 vergunningen van rechtswege verleend; dat is 0.6% van alle verleende vergunningen. Door wekelijks te sturen op fatale termijnen streven we naar een verdere verlaging van het aantal. Door de werkdruk op de afdeling is het niet gelukt om dit aantal naar 0 terug te brengen.

Milieu

Met 93% in financiële besteding voor de gehele afdeling, ligt de realisatie in 2023 iets onder de planning. Ondanks de krapte op de arbeidsmarkt, zijn we er in geslaagd om extra specialisten in te huren. Het kost meer moeite om ervaren vergunningverleners aan te trekken. Het vinden van ervaren krachten heeft onze voortdurende aandacht. Vanaf november zijn vier van de vijf trainees ingestroomd. Wij hebben deze trainees een jaar lang opgeleid en ervaring laten opdoen in het werkveld van de afdeling Vergunningverlening milieu. We gaan in hoofdstuk 3 nog verder in op het onderdeel traineeship.

De komst van de Omgevingswet vroeg veel voorbereiding van de afdeling. Er is onder andere gewerkt aan het omzetten van inrichtingen in Milieubelastende Activiteiten, afspraken met onze ketenpartners en het aanpassen van onze werkprocessen.

In 2023 is er verder een lichte overbesteding geweest op milieuvergunningverlening. Het aantal milieuvergunningverleningsproducten dat is afgesloten, is iets minder dan de geplande aantallen. Het betreft grotendeels vraaggestuurde producten; alleen het aantal actualisatietoetsen en ambtshalve wijzigingen bepalen we voornamelijk zelf.

Dat een product is afgesloten, houdt in dat er tijd aan is besteed, maar niet dat er altijd een positief besluit is genomen. Er kan behalve een positief besluit, ook sprake zijn van buiten behandeling laten, weigeren of dat de aanvraag is afgebroken of de melding niet is geaccepteerd.

De besteding op projecten kent een lagere realisatie, omdat deze te ruim zijn begroot of omdat er geen input komt vanuit de opdrachtgever. We gaan in hoofdstuk 2 nader in op enkele door ons uitgevoerde projecten.

Programma ‘Samen Sterk’

In 2020 is het programma ‘Samen Sterk’ gestart. Het programma richt zich op een verbetering van de bestaande samenwerking op VTH-gebied tussen de uitvoerende partijen Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA), ODRN en de afdeling Vergunningverlening en Handhaving (VVHH) van de provincie Gelderland, maar ook op de samenwerking tussen de provincie Gelderland als opdrachtgever en de drie uitvoerende partijen als opdrachtnemer.

Aanleiding voor het programma was de constatering dat de basis niet op orde is. Een achterstand in actualiteit en vergunningverlening bij Wabo en Wnb, toezicht en handhaving die niet altijd volgens de nalevingsstrategie (LHS) uitgevoerd wordt en aandachtsbedrijven die veel tijd en energie vragen.

De doelen van Samen Sterk zijn: een veilige leefomgeving en een betrouwbare overheid. Daarnaast ook het effectief en efficiënt uitvoeren van het werk.

De successen, verbeter- en ontwikkelpunten van Samen Sterk zijn in 2023 doorgevoerd in het reguliere werk. Het jaar 2023 was een overgangsjaar. Dit betekent dat de onderwerpen “complexe vergunningverlening, aandachtsbedrijven en ook actualisaties een plek hebben gekregen in het reguliere werkplan. De koppeling tussen milieu- en natuurvergunningen (voormalig Wabo-Wnb) is losgelaten, waardoor oude vergunningprocedures kunnen worden opgepakt en afgehandeld.

Het programma heeft gebracht dat de ODRN, de ODRA en de afdeling VV/TH van de provincie elkaar goed weten te vinden bij het uitvoeren van de provinciale VTH-opdracht. Het heeft geleid tot een brede en vruchtbare samenwerking.

Programma toezicht en handhaving

Toezicht en handhaving voor een beter naleefgedrag

De ODRN zorgt ervoor dat vergunningen en wet- en regelgeving voor milieu en bouw worden nageleefd door toezicht te houden en te handhaven waar dat nodig is.

De gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Heumen, Nijmegen en de provincies Gelderland en Overijssel (alleen bedrijven) zijn opdrachtgevers van BRIKS toezicht en handhaving. We controleren in het bouwproces op nieuwbouw, bestaande bouw, asbestsloopmeldingen, brandveilig gebruik, strijdigheden in ruimtelijke ordening, aanleg inrit en (uit)weg, handelsreclame, monumenten, aanlegstelsel en het vellen van houtopstanden. Ook adviseren we bij grote projecten, kamerverhuur, horeca en evenementen.

Milieutoezicht en -handhaving zijn basistaken die de ODRN uitvoert voor alle opdrachtgevers in de regio en de provincies Gelderland en Overijssel. Milieutoezicht is vooral gericht op het verkrijgen van een beeld van het naleefgedrag van bedrijven en het zo nodig corrigeren daarvan. De toepassing van de door de gemeenten vastgestelde Landelijke Handhavingstrategie bepaalt of en in welke mate tegen de overtredingen wordt opgetreden. In de communicatie met bedrijven besteden we veel aandacht aan bewustzijn en aandacht om daarmee een intrinsieke naleving van regels te bereiken. Handhavend optreden doen we als andere middelen geen effect hebben.

Naleefgedrag controles

Onderdeel	Realisatie	Norm	Aantal
Milieu eerste controles	54%	60%	950
Milieu eerste hercontroles	65%	60%	437
BRIKS controles	73%	60%	855

Tijdigheid klachten

Onderdeel	Realisatie	Norm	Aantal
Milieu klachten	97%	80%	1.725
BRIKS klachten	78%	80%	488

We controleren op de vergunningsvoorwaarden, de algemeen gestelde regels uit het Activiteitenbesluit (de Omgevingswet na 1 januari 2024) en op andere landelijke en Europese milieuwetgeving. We doen zowel aspectcontroles op bijvoorbeeld emissies naar de lucht of de afgifte van afvalstoffen, als ook integrale controles waarbij op alle geldende regels wordt gecontroleerd.

Werkwijze

We werken risicogestuurd en op basis van de Landelijke Handhavingstrategie (LHS) voor milieu en asbest. Deze werkwijze is door alle opdrachtgevers vastgesteld. De uitvoeringsprogramma's BRIKS en Milieu zijn opgesteld aan de hand van een risicoanalyse met verschillende variabelen en thema's. Thema's zijn bijvoorbeeld brandveiligheid, constructieve veiligheid, asbest, beeldkwaliteit, duurzaamheid, naleefgedrag en specifieke milieuthema's en bedrijfsbranches. De risicoanalyse levert een inschatting van het aantal controles en het budget dat nodig is voor de uitvoering.

Bestuursrecht en strafrecht

We beschikken over twee instrumenten om te handhaven en ervoor te zorgen dat overtredingen ongedaan worden gemaakt. Meestal zetten we daarvoor bestuursrechtelijke instrumenten in, zoals een (voornemen voor) Last onder Dwangsom. Daarnaast kunnen we het strafrechtelijke spoor inzetten. We beschikken daarvoor over 3 BOA's voor milieuzaken en 2 voor asbest- en BRIKS-zaken, de zogenaamde Buitengewoon Opsporingsambtenaren. De aanpak en de samenhang tussen bestuursrecht en strafrecht volgt uit de Landelijke Handhavingstrategie (LHS). De LHS bepaalt uiteindelijk in welke mate er wordt opgetreden.

Milieu- en BRIKS-klachten

Klachten zijn voor ons een belangrijk signaal. Ons gespecialiseerde klachtenteam zorgt ervoor dat op werkdagen altijd iemand beschikbaar is om meldingen snel op te pakken. Voor milieu handelen we alleen klachten af die te maken hebben met bedrijfsmatige activiteiten. Bij de BRIKS-taken kan het ook gaan over particuliere activiteiten. Inwoners konden in 2023 meldingen en klachten doorgeven via de webapplicatie van de provincie Gelderland. De provincie registreert de klachten en stuurt deze door naar de juiste instanties.

In 2023 zien we een forse daling in het totaal aantal ingediende klachten. Vooral het aantal milieuklachten daalde fors. Deze afname komt voornamelijk doordat we minder klachten hebben ontvangen over de volgende bedrijven: Asfaltproductie Nijmegen, Nijmeegse IJzergieterij, Zandwinning Beuningse Plas/ Klasseerinstallatie en Nederzand Projectmanagement B.V.

Totaal aantal ingediende klachten

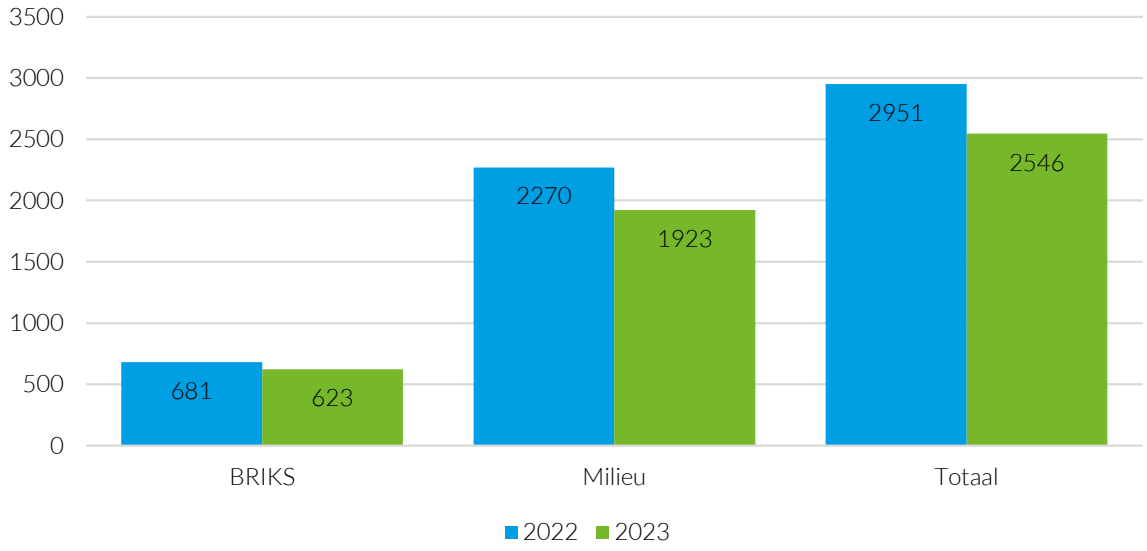

BRIKS

Toezicht en handhaving BRIKS heeft een lagere omzetrealisatie dan begroot. Met name de realisatie op de projecten is lager dan begroot. Zo is er minder capaciteit ingezet op het project Kamerverhuur. Door de toename van de WOZ waardes zijn er meer gebouwen vergunningsvrij geworden. Ook de realisatie van het project Energielabels C heeft minder uur gevraagd dan ingeschat vanwege positievere resultaten van gebouwen.

De algemene inspectie inzet, buiten de projecten om, is ook lager dan geschat. Dit heeft te maken met het feit dat het afgelopen jaar moeilijk was om goed gekwalificeerd personeel in te huren. Hierdoor hebben wij meer risicogericht moeten werken. In het laatste kwartaal was de formatie weer op orde en is een goede inhaalslag gemaakt. Bij gemeentelijke opdrachtgevers zien we dat met name bij de gemeente Heumen de realisatie lager is dan verwacht (70%). In deze gemeente wordt minder gebouwd dan verwacht. Ook bij de provincie Gelderland is de realisatie minder dan verwacht (50%). Dit komt met name door de onduidelijke economische vooruitzichten, naweeën van covid en de stikstofcrisis.

We zien bij BRIKS dat er geen afname is van het aantal projecten in de gemeenten, ondanks de negatieve voorspellingen aan het begin van het jaar. Vooral de woningbouw is doorgezet. Wij verwachten dan ook dat dit niet zal afnemen de komende jaren.

Risicogericht werken

Bij te inspecteren nieuwe vergunningen en sloopmeldingen werken we, conform afspraak met onze opdrachtgevers, al enige tijd risicogericht. Gevolg is dat de kleinere en minder risicovolle bouwwerken niet of minimaal worden geïnspecteerd. De grote en risicovollere bouwwerken blijven over. Er zijn dus minder inspecties gedaan, maar wel meer bij veeleisende zaken.

Handhaving

Met betrekking tot handhaving in 2023 is een minder grote stijging van ingediende handhavingsverzoeken waar te nemen. Dit is een trend die zich heeft voortgezet vanuit 2022. Doordat er minder illegaal gedrag wordt waargenomen, is er ook minder actie gewenst door de omgevingsdienst.

Een verklaring hiervoor is dat een klacht indienen laagdrempeliger is, dan een officieel handhavingsverzoek doen. Ook het feit dat mensen weer minder tijd thuis doorbrengen dan ten opzichte van de coronatijd speelt hier een rol in.

Het aantal nieuwe (voornemens tot) last onder dwangsom is bij veel opdrachtgevers gedaald ten opzichte van 2022. Dit is een logisch gevolg van het feit dat er minder handhavingsverzoeken zijn binnengekomen.

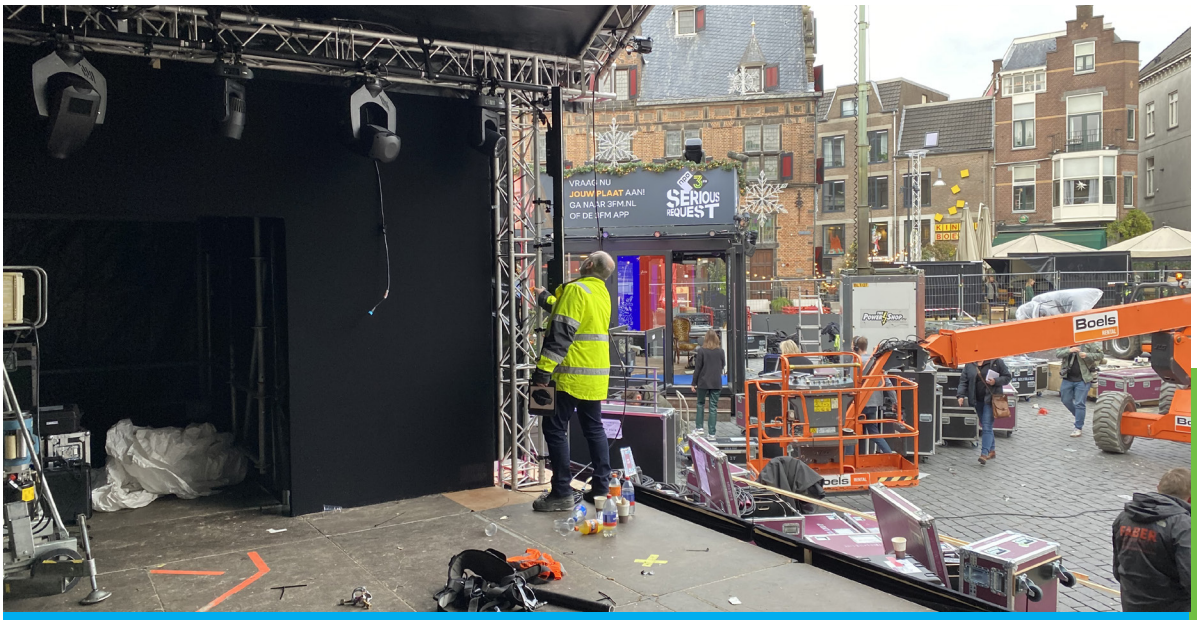

Milieu

De totale realisatie van toezicht en handhaving Milieu blijft achter op de begroting. Dat komt grotendeels doordat we achterlopen bij de uitvoering van de landelijke interbestuurlijke VTH-projecten. Deze projecten worden gefinancierd door het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat (I&W) en het Specifieke Uitkering Toezicht en Handhaving (SPUK) energiebesparingsplicht project van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK). De projecten voor het ministerie van I&W hebben vertraging opgelopen, doordat het vinden van een geschikte projectleider lastig was. De nieuw aangetrokken projectleider is pas in juni 2023 aan de slag gegaan. De projecten van zowel het ministerie van I&W als het ministerie van EZK kunnen worden doorgezet naar 2024, inclusief niet bestede budgetten. In 2024 worden nieuwe collega's aangenomen en als energietoezichthouder opgeleid. We verwachten daarmee de achterstand in te kunnen halen en aan het eind van de projectperiode het volledige budget ingezet te hebben.

Voor de reguliere milieucontroles hebben we ons zoveel mogelijk gericht op de bedrijven met een hoog milieurisico. Het deel van de geplande milieucontroles dat, in verband met onvoldoende capaciteit bij de milieutoezichthouders, niet is uitgevoerd betreft bedrijven die een laag milieurisico hebben.

Piketdienst

Het aantal calamiteit of meldingen met inzet van piketdienst was hoger dan verwacht. De piketdienst is bijvoorbeeld ingezet bij situaties zoals een brand in een bedrijfspand, de lekkage van diesel op de bodem en bij de lozing van chemicaliën op het riool. Ons doel is om door direct ingrijpen het risico op milieuschade zo klein mogelijk te houden. Bij de inzet van de piketdienst worden we ook regelmatig geconfronteerd met dumpingen of lozingen van afval van de productie van synthetische drugs. Hier is sinds 1 januari 2023 het dumpen van allerlei soorten drukhouders met distikstofmonoxide (lachgas) bijgekomen. Distikstofmonoxide staat sinds 1 januari 2023 onder de Opiumwet en mag sinds korte tijd worden opgeruimd door de gemeentelijke inzamelaars.

Aanpak ondermijning

Een specialistische groep milieu- en bouwtoezichthouders van onze dienst werkt, samen met andere landelijke diensten zoals de Politie, Nederlandse Arbeidsinspectie, Douane, Liander en met de regiogemeenten, op het gebied van onderzoek naar en controles op ondermijnende criminaliteit. Wij letten daarbij op de naleving van bouw- en milieuregels en regels uit het bestemmingsplan.
Bij enkele opdrachtgevers is de inzet enigszins achtergebleven ten opzichte van de planning. Dat is niet onlogisch, omdat de inzet van het team vanuit een gemeente geïnitieerd wordt. De inzet is dus vraag- en situatie afhankelijk.

In Nijmegen lag het maandelijkse toezicht op het bedrijventerrein West Kanaal Sluis (WKS) tijdelijk stil vanwege een zeer serieuze bedreiging van onze toezichthouder. De ODRN heeft beveiligingsmaatregelen genomen om de toezichthouder, zowel in de werkzaamheden als in de thuissituatie, te beschermen. Inmiddels heeft de bedreiging geleid tot een veroordeling van de bedreiger. De controles op WKS zijn inmiddels voor een deel weer hervat. De situatie is aanleiding om nog scherper na te gaan of en welke aanvullende maatregelen nodig zijn om de veiligheid van onze medewerkers zo goed mogelijk te waarborgen, bijvoorbeeld door in bepaalde situaties toezichthouders van buiten de regio in te zetten.

Ook in de gemeente Berg en Dal is sprake van een vergelijkbaar veiligheidsprobleem. Ook hier is sprake van ernstige bedreigingen en moet anders ingezet worden dan normaal het geval is. Op dit moment wordt daar ook met de gemeente en politie aan een situatie gewerkt waarbij het toezicht doorgang kan vinden zonder dat de daarbij betrokken mensen in gevaar worden gebracht.

Daarnaast is bij drie gemeenten (Heumen, Beuningen en Berg en Dal) het Programma Veilig Ondernemen (PVO) opgestart. Toezichthouders van het team Ondermijning van de ODRN doen

hieraan mee. Hun specifieke kennis en ervaring is noodzakelijk om het programma vorm te geven en uit te kunnen voeren. De daaraan bestede tijd is ten laste gebracht van de ondermijningsbudgetten van de betreffende gemeenten. De door de regio aangetrokken ondermijnings-beleidsmedewerker monitort het verloop van dit programma.

Handhaving

Milieuhandhaving blijft een groot aandachtspunt voor ons. We hadden een grotere toename van handhavingszaken verwacht, maar de hoeveelheid bleef iets achter. Een verklaring hiervoor is onder andere dat toezicht houden werkt. Bedrijven nemen de opgegeven maatregelen serieus en gaan sneller over tot het oplossen hiervan. Dit heeft als gevolg dat we deze zaken niet terug zien als handhavingsverzoeken.

Ook maken we als afdeling een efficiëntieslag; we handelen meer zaken af in minder tijd. We kunnen niet voorspellen of dit een trend is die zich voortzet.

Onrust onder inwoners die gezamenlijk handhavingsverzoeken indienen, blijft onze aandacht vragen. We zien daarbij ook dat de ingezette handhaving regelmatig succesvol is. Veel bedrijven kiezen er bijvoorbeeld niet voor om naar de rechter te gaan en corrigeren de geconstateerde overtreding.

Programma juridisch en advies

Juridisch

De juridische afdeling van de ODRN adviseert en levert juridische diensten bij zowel eenvoudige als complexe vraagstukken bij de vergunningverlening, toezicht en handhaving. Daarnaast spelen de juristen een belangrijke rol bij het implementeren van de kaders van de Omgevingswet en het borgen ervan.

Juridische diensten

		Aantal
BRIKS	Toezicht & handhaving	286
	Juridische diensten	310
Totaal BRIKS		**596**
Milieu	Toezicht & handhaving	275
	Juridische diensten	48
Totaal Milieu		**323**
Totaal		**919**

Bouwen

Door aandacht voor de processen en werkwijzen hebben we in 2023 een efficiëntieslag gemaakt. De juristen rondden meer zaken af in minder tijd. Er was een toename van opgelegde bouwstops omdat er meer gecontroleerd is. Dit was mogelijk omdat er meer toezichthouders zijn. De toename is vooral terug te zien op de onderwerpen asbest en constructieve veiligheid.

We hebben de werkprocessen bij het opleggen van dwangsommen geüniformeerd. Hierdoor houden we meer tijd over voor het stijgende aantal Wet Open Overheid (WOO)-verzoeken.

Milieu

De complexe vergunningverleningszaken blijven veel van onze tijd vragen. We denken zoveel mogelijk mee aan de voorkant over de juiste strategie en handelwijze. Bezwaar- en beroepsprocedures zijn wat betreft tijdsomvang en doorlooptijden toegenomen. Dit vraagt veel aandacht en flexibiliteit van onze juristen.

Door de krappe arbeidsmarkt is het moeilijk om goede milieujuristen te werven. Om hier goed op in te kunnen spelen is er in 2023, naast de eerdergenoemde trainees, een trainee begonnen die we als milieujurist opleiden. Deze draait onder begeleiding al mee in het primaire proces.

Overig

De juristen zijn naast Bouwen en Milieu ook bezig geweest met het geven van advies en leveren van diensten over de juridische kwaliteitszorg, de nieuwe legesverordeningen, de Omgevingswet, de Wet Open Overheid en de implementatie van de Wet Elektronische Publicaties.

Advies

De ODRN geeft vanuit verschillende inhoudelijke disciplines advies. Dit doen we intern om elkaar te ondersteunen bij complexe vraagstukken en extern om ervoor te zorgen dat we als organisatie een grotere bijdrage leveren aan het zorgen voor een gezonde, duurzame en veilige samenleving.

Externe veiligheid

De adviseurs Externe Veiligheid bij de ODRN zetten hun kennis en expertise in bij zowel interne als externe vraagstukken. We adviseren vergunningverleners en toezichthouders van de ODRN en andere omgevingsdiensten over de veiligheidssituatie bij bedrijven en over mogelijke maatregelen ter beheersing van de risico's. Daarnaast geven de specialisten advies aan de regiogemeenten en provincie Gelderland over ruimtelijke plannen en vergunningen.

We houden de kennis binnen de ODRN op peil door deze constant te ontwikkelen en uit te wisselen. Dit doen we bijvoorbeeld in het Landelijke Platform Veilige Leefomgeving en in het Gelderse Externe Veiligheidsoverleg (Gevo).

Lucht/Geur

Naast de advisering in vergunningprocedures leveren wij een grote inspanning bij de ondersteuning van de afdeling VV/HH van de provincie Gelderland bij het beoordelen van stikstofdeposities bij aanvragen in het kader van de Wet Natuurbescherming. Daarnaast ondersteunen wij de provincie bij het geurbeleid.

Luchtkwaliteit

In opdracht van het ministerie van Volkswelzijn, Gezondheid en Sport is het Programma Gezonde en Veilige Leefomgeving opgezet door het RIVM en de Nederlandse organisatie voor zorgonderzoek en innovatie. Het doel van dit provinciale programma is een gezondere leefomgeving voor iedereen. De ODRN werkt mee aan het thema luchtkwaliteit door onder andere beleid te ontwikkelen, adviezen te geven en de beleidsmaatregelen in het kader van het Schone Lucht Akkoord te ontwikkelen. De specialisten Luchtkwaliteit zetten voor de ruimtelijke procedures van provincie Gelderland hun expertise in bij voorlichtingsavonden en voeren luchtkwaliteitsberekeningen uit.

Wegverkeerslawaai

De ODRN ondersteunt verschillende afdelingen van provincie Gelderland op het gebied van geluid; met name over wegverkeerslawaai. Wanneer provinciale wegen worden aangelegd of aangepast, adviseren onze specialisten over de relevante geluidsaspecten en berekenen we bijvoorbeeld het effect van stil asfalt versus standaard asfalt. Ook adviseren we over andere geluidshindermaatregelen.

De ODRN behandelt ook meldingen, klachten en vragen over geluidshinder van provinciale wegen en adviseert over de afhandeling daarvan. De provincie heeft een actieplan Geluid voor de beheersing van de geluidbelasting van de provinciale wegen. De ODRN heeft berekend hoeveel de geluidsbelasting daalt als er stil asfalt wordt gebruikt. In 2023 is de geluidbelasting van de provinciale wegen opnieuw berekend en zijn er nieuwe geluidbelastingkaarten gemaakt. Deze worden gebruikt bij het opstellen van een nieuw actieplan geluid en geluidproductieplafonds per weg.

Projecten

Naast de diverse werkzaamheden op het gebied van VTH heeft de ODRN in 2023 ook enkele aanvullende werkzaamheden uitgevoerd in projectvorm waar we graag hieronder extra bij stil willen staan:

Luchtkwaliteit en bedrijven

In 2021/2022 hebben we de luchtemissies geïnventariseerd van de meest relevante bedrijven op het industrieterrein Nijmegen-West en Weurt. Hieruit kwam een lijst met bedrijven waarvoor aanvullende stappen noodzakelijk zijn. Bijvoorbeeld actualisatie van de vergunning of uitvoeren van luchtmetingen. Veel van deze stappen en vervolgstappen zijn in 2023 uitgevoerd. Zoals een toestemmingsbesluit APN voor monitoring van het proces aan de hand van emissierelevante parameters, verschillende emissiemetingen bij onder andere APN, opstellen last onder dwangsom APN en ontwerpvergunning Smit Draad (publicatie in april 2023). Daarnaast neemt de projectleider deel aan het tweewekelijks gemeentelijk overleg over luchtkwaliteit rondom Nijmegen-West en Weurt. Ook zitten luchtspecialisten in een projectgroep voor de ontwikkeling van gemeentelijk geurbeleid. Tot slot valt binnen dit project ook de gevraagde reactie op het OVV-rapport 'Industrie en Omwonenden' en de daaraan gerelateerde werkzaamheden. Er is sprake van overbesteding van het budget, welke afgestemd is met de gemeente Nijmegen.

Programma Complexe Vergunningverlening

Het programma Complexe Vergunningverlening voor de provincie Gelderland is ingevoerd om meer focus en sturing aan te brengen op de vergunningverlening (Wabo en Wnb) bij provinciale bedrijven. Het dashboard bedrijven is hiervoor ontwikkeld. In de afgelopen maanden hebben we onderzocht in hoeverre de overige VTH-taken (ook die van de ODRA en provincie afdeling VVHH) in het dashboard kunnen worden opgenomen. We focussen ons nu vooral op verdergaande automatisering, zodat de huidige gegevens gemakkelijk gegenereerd kunnen worden. In dit programma hebben we, in samenwerking met de afdeling VV/HH van de provincie Gelderland een werkwijze ('fastlane') ontwikkeld, gericht op een snelle besluitvorming bij Wet natuurbescherming-aanvragen. De werkwijze is succesvol toegepast bij meerdere procedures.

Circulaire economie

ODRN hecht veel waarde aan circulaire economie. We hebben hier dan ook een programma omheen gebouwd. Door het uitvallen van de betreffende projectleider is de inzet op het project in 2023 achtergebleven. We hebben binnen reguliere werkzaamheden wel werk kunnen verzetten, maar het programma heeft in 2023 niet het tempo gehad dat in voorgaande jaren wel aanwezig was. Binnen het programma zetten we in op bijvoorbeeld de organisatie van informatieve bijeenkomsten, werven van ambassadeurs, participeren in werkgroepen op regionaal en landelijk niveau en het overdragen van kennis op het gebied van circulaire economie. In 2024 krijgt het project voortgang.

Gelderse milieusamenwerking

Met het project Gelderse milieusamenwerking zetten we in op een samenwerking binnen het Gelders stelsel. Daarbij ondersteunen de omgevingsdiensten elkaar om effectiever en efficiënter te werken en meer risicogericht controles uit te voeren. We stemmen de werkwijze zoveel mogelijk op elkaar af en houden daarbij rekening met regionaal maatwerk.

We hebben onder andere een gezamenlijke programmatische aanpak opgezet voor een uniforme uitvoering van het toezicht op de meest risicovolle bedrijven onder gemeentelijk bevoegd gezag. Daarbij wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de kennis en ervaring die de Gelderse Omgevingsdiensten met een bepaalde branche hebben. Vanaf 2024 gaan we de gemeentelijk complexe bedrijven op deze manier aanpakken. Het programmatische werken is bovenal bedoeld om de kwaliteit van de leefomgeving te verbeteren.

Aanpak illegale kamerverhuur

Er kwamen in 2023 weinig nieuwe aanvragen om verkamering binnen vanwege de hoge huizenprijzen. De trend is dat verkopen meer

lonend is hierdoor. De gemaakte uren zijn voornamelijk besteed aan het afhandelen van de oude HH-zaken. Hiervan is zo goed als alles afgehandeld, op enkele langlopende juridische trajecten na. Deze zullen gaandeweg 2024 na verwachting afgerond worden en opgenomen worden in het reguliere werkplan.

Omdat de WOZ-waarde van gebouwen hard is gestegen en Nijmegen de ondergrens in haar beleid niet hierop heeft aangepast, zijn er veel meer gebouwen vergunningsvrij geworden dan vooraf rekening mee was gehouden. Hierdoor hebben wij bij lange na niet het volledige budget nodig gehad dat beschikbaar was gesteld.

Structurele aanpak actualiteit milieuvergunningen

Eén van de wettelijke taken die omgevingsdiensten hebben, is regelmatig beoordelen of vergunningen nog voldoende actueel zijn. Dit wordt gedaan door onder andere alert te zijn op nieuwe of gewijzigde wet- en regelgeving die binnen de daarvoor geldende termijnen moeten worden geïmplementeerd. Daarnaast worden er geregeld zogenoemde actualisatietoetsen uitgevoerd waarmee kan worden beoordeeld of vergunningen nog voldoende actueel zijn. Voor de bedrijven die onder het provinciaal bevoegd gezag vallen, doen we dat eens in de 5, 7 of 10 jaar, afhankelijk van de risicocategorie waar het bedrijf in valt. Voor de bedrijven die onder gemeentelijk bevoegd gezag vallen hadden we daarvoor nog geen vastgestelde termijnen.

In 2023 hebben we voor de provinciale bedrijven 22 actualisatietoetsen uitgevoerd (18 voor Gelderland, 4 voor Overijssel). Gebleken is dat dat voor een deel van deze vergunningen actualisatie wenselijk of noodzakelijk is. Deze actualisaties zullen in 2024 worden oppakt, dan wel op een natuurlijk moment (bij een wijzigings- of revisievergunning). Daarnaast zijn in 2023 verschillende actualisatieprocedures gestart, waarvan een deel is afgerond. De werkvoorraad is echter nog aanzienlijk, enerzijds vanwege eerder opgelopen achterstanden, anderzijds ook omdat verschillende actualisaties met een revisievergunning worden verwerkt, wat in het algemeen tijdrovende procedures zijn.

In 2023 is het vergunningenbestand (milieu) waarvoor de gemeente Nijmegen het bevoegd gezag is, doorgelicht. Bedrijven met een vergunning ouder dan 7 jaar zijn getoetst op actualiteit. Uit deze toetsen is gebleken dat de meeste vergunningen nog voldoende actueel zijn. Voor 1 bedrijf zal de vergunning worden geactualiseerd en bij 2 bedrijven wordt nog nagegaan of actualisatie noodzakelijk is. Afhankelijk van de risico-situatie zal een bedrijf om de 7 of 10 jaar opnieuw worden beoordeeld op actualiteit. Een vergelijkbare aanpak zal in 2024 ook worden toegepast bij de overige gemeentelijke bedrijven.

Landelijke subsidie projecten

SPUK THE (extra toezicht en handhaving energiebesparingsplicht)

Door het Ministerie van EZK is voor de periode eind 2022 t/m eind 2026 een ruim subsidiebedrag beschikbaar gesteld aan de ODRN. Wij besteden dit budget aan extra energietoezicht, dus bovenop de bestaande doelstellingen en afspraken met de opdrachtgevers. Voor onze opdrachtgevers zitten hier dus geen extra kosten aan, terwijl er wel veel energiebesparing gerealiseerd wordt bij energiebesparingsplichtige bedrijven en instellingen. Eén van de doelen van deze subsidieregeling is het uitbouwen van kennis op het gebied van energiebesparing bij de Omgevingsdiensten zelf. Het is daardoor verplicht om het uitvoerende werk door energietoezichthouders in vaste dienst uit te laten voeren. Hierdoor neemt de omvang van het vaste personeel op deze afdeling met 1 FTE toe. Wel is het toegestaan om een externe in te huren om een toezichthouder in vaste dienst op te leiden. Zo is het mogelijk om complexer energiewerk (zoals energietoezicht bij Brzo-bedrijven) vanuit dit project uit te laten voeren en toch een goede kwaliteit te borgen.

Ons doel is het controleren van zoveel mogelijk energiebesparingsplichtige bedrijven/instellingen. Het beschikbare budget wordt zo eerlijk mogelijk verdeeld over de verschillende opdrachtgevers, naar rato van het budget dat vanuit de bestaande opdrachten is ingezet voor energietoezicht.
In 2023 hebben we vanuit het SPUK THE budget 64 bedrijven/instellingen gecontroleerd op het aspect energie.

Interbestuurlijk programma (IBP)
In 2023 hebben we de landelijke ontwikkelingen in het IBP VTH gevolgd en uitvoering gegeven aan eigen projecten aan de hand van 6 pijlers.

Pijler 1 Robuuste omgevingsdiensten en normfinanciering
- We hebben de zelftoets in kader van een Robuuste OD uitgevoerd en stellen hiervoor een plan van aanpak op.

Pijler 2 Bestuurs- en strafrechtelijke handhaving en vervolging
- De Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingswet is geïmplementeerd.
- We stemmen met de landelijke ketenpartners af over een uniforme aanpak Brzo-zorgbedrijven.
- De handreiking Actief openbaar maken van handhavingsbesluiten is met onze inzet opgesteld en we voeren deze werkwijze in voor Brzo-bedrijven.

Pijler 3 Informatievoorziening
- We nemen deel aan het Early adopter programma van de Altijd Actuele Digitale Vergunning (AADV). We hebben ervaring op gedaan met het omzetten van een vergunning in AADV en oefenen met het labelen voor een digitale toegankelijkheid.
- We leiden twee mensen op voor het werken met drones.
- We hebben een aanzet gemaakt voor een Business intelligence strategie. Daarin is onderscheid gemaakt tussen Bedrijfsvoering (fase 1) en de primaire processen (fase 2). Fase 1 loopt en fase 2 moet nog starten.
- We hebben deelgenomen aan de werkgroep voor het gegevensmodel Milieubelastende activiteiten (MBA's).
- Het gezamenlijke informatie- en applicatielandschap is in beeld gebracht en we kijken wat de impact hiervan is op onszelf.

Pijler 4 Kennisinfrastructuur en arbeidsmarkt
- Het traineeprogramma Milieu is succesvol afgerond door het opleiden van zes trainees.
- De pilot kennissessie toezichtspraktijk ZZS is uitgevoerd en krijgt landelijk navolging.
- Het project Breed traineeprogramma wordt uitgevoerd.
- We nemen deel aan de werkgroep Arbeidsmarkt.

Pijler 5 Onafhankelijke uitvoering van toezicht en handhaving
Het resultaat uit het project Toetsen acceptatie en verwerkingsbeleid wordt getoetst in de praktijk.
- De projecten Opnemen van circulaire economie en energie in regionale strategieën en Implementeren VTH-beleid zijn gestart en lopen op schema.

Pijler 6 Monitoring kwaliteit milieutoezicht
- De voorbereiding van de visitatie in april 2024 is gestart.
- Een nieuw project Inzicht en beheer kwaliteitsprogramma is toegevoegd aan de subsidie-aanvraag en goedgekeurd.

In 2023 hebben we eenderde van de beschikbare subsidie besteed en de verwachting is dat we in 2024 de eigen projecten afronden en het resterende budget kunnen inzetten.

Industrielawaai

Bij evenementen speelt geluidshinder een grote rol. Bij gemeente Beuningen zijn bij de evaluatie van het evenementenbeleid vanuit de ODRN verbeterpunten voorgesteld voor het thema geluid binnen dit beleid.

Daarnaast hebben we adviezen gegeven bij de procedures van Windpark Bijsterhuizen in Wijchen en Horst en Telgt in Ermelo. Om onder andere geluidshinder tegen te gaan, moeten windmolens voldoen aan de algemene maatregelen die in het Activiteitenbesluit zijn vastgelegd.

Bodem

Naast de advisering in vergunningprocedures voeren wij de bodemtaken uit voor een aantal regiogemeenten en zijn wij druk bezig geweest om regiogemeenten voor te lichten over de Omgevingswet.

Voorbereidingen Omgevingswet

De komst van de Omgevingswet vroeg veel voorbereiding van verschillende disciplines binnen de ODRN. De adviseurs Externe Veiligheid hebben samen met onze opdrachtgevers het berekenen van aandachtsgebieden voorbereid, adviezen gegeven voor de inrichting van de ruimtelijke gebieden om te bepalen wat er binnen de aandachtsgebieden mogelijk is, beleid opgesteld voor omgevingsveiligheid voor de regiogemeenten en de geregistreerde risicobronnen van de risicokaart bijgewerkt en overgezet naar de Atlas Leefomgeving.

Ruimtelijke Ordening en Milieu

In 2023 heeft de ODRN tientallen adviezen gegeven aan gemeenten voor het toetsen van milieuaspecten in nieuwe bestemmingsplannen. Op verzoek van gemeenten toetsen we het hoofdstuk Milieu van bestemmingsplannen en onderliggende rapporten. Voor de gemeente Nijmegen beperkt zich het advies vaak tot milieuzonering en externe veiligheid. Voor de herontwikkeling van het bedrijventerrein Winkelsteeg in Nijmegen zijn in 2023 vier nieuwe bestemmingsplannen gepubliceerd. Onze specialisten hebben hier een grote bijdrage aan geleverd. De herontwikkeling vormt een uitdaging op het gebied van ruimtelijke ordening en milieu omdat er een woon-werkgebied wordt toegevoegd aan een bestaand bedrijventerrein. Dit betekent dat er niet alleen gekeken is naar een goed leefklimaat voor de bewoners van de duizenden woningen die er gebouwd worden, maar ook is gekeken naar de ontwikkelmogelijkheden van de bestaande bedrijven. Deze zijn zoveel mogelijk behouden en waar nodig afgeschaald.

Monumenten

De adviseurs Monumenten bij de ODRN zetten hun kennis en expertise in bij zowel interne als externe vraagstukken. De adviseurs geven aanvragers advies op het gebied van aanpassingen aan monumenten. Denk aan het vervangen van monumentale onderdelen en verduurzamingsvraagstukken.

Milieuzonering

Voor een gezonde en veilige leefomgeving is het nodig om een ruimtelijke scheiding in te passen tussen industrie en woonwijken. Dat betekent dat woningen niet te dicht bij industrie gebouwd moeten worden en andersom. De afstand die genomen moet worden, oftewel de milieuzonering, is afhankelijk van in welke milieucategorie een bedrijf valt en wat voor milieuaspecten een rol kunnen spelen, bijvoorbeeld geluid of geur.

Verder ondersteunen zij vergunningverleners en toezichthouders van de ODRN bij de ontvankelijkheid van aanvragen, beoordelen zij inhoudelijke stukken, zoals een bouwhistorisch onderzoek en leveren zij advies aan bij subsidieverzoeken.

Beleidsontwikkeling

Voor de regiogemeenten hebben wij bouwstenen voor Omgevingsveiligheid ontwikkeld. Daarmee geven we richting aan de vraag hoe dit thema in omgevingsplannen kan worden opgenomen. Op verschillende milieuthema's hebben we input geleverd voor het omgevingsplan 'Kernen Beuningen'.

Evenementen

Voor de regiogemeenten hebben wij aanzienlijk minder advies gegeven op evenementen. Reden hiervoor is dat de gemeente Nijmegen meer om risico gestuurd advies vraagt.

We hebben bij enkele grote evenementen geadviseerd en gecontroleerd, zoals de Vierdaagse, Down The Rabbit Hole en diverse kleinere B-evenementen. Ook hebben wij intern extra aandacht gehad voor eenduidigere en kwalitatief betere controles.

Down The Rabbit Hole

De inspecteurs van de ODRN controleerden de podia en tentconstructies tijdens de opbouw van festival Down The Rabbit Hole in Beuningen. Met behulp van gedetaileerde bouwboeken van de organisatie controleerden ze verschillende aspecten van constructieve en gebruiksveiligheid. Ook hielden ze toezicht op de tijdelijke campings, met name de aluminiumhallen.

Programma Besluit risico's zware ongevallen

Toezicht en handhaving voor een beter naleefgedrag

Als één van de zes landelijke Brzo-omgevingsdiensten hebben we een speciale verantwoordelijkheid voor 61 grote risicovolle bedrijven in de provincies Gelderland en Overijssel. Tien andere bedrijven hebben wij hiertoe in voorbereiding. We werken gezamenlijk aan uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving voor bedrijven die vallen onder het Besluit risico's zware ongevallen (Brzo) en categorie 4 van Bijlage 1 van de Richtlijn industriële emissies (RIE4). Met inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 verandert de naamgeving van Brzo naar Seveso, in verband met de EU-richtlijn met dezelfde titel. In dit jaarverslag 2023 gebruiken we nog de naam Brzo.

Zowel landelijk als regionaal werken we als Brzo-omgevingsdiensten samen met andere partners binnen Brzo-plus: de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA), veiligheidsregio's, waterschappen, Rijkswaterstaat, Inspectie Leefomgeving en Transport, Staatstoezicht op de Mijnen en het Openbaar Ministerie. We houden gezamenlijk toezicht, delen kennis en kunde met elkaar en geven één boodschap af aan de risicovolle bedrijven. De samenwerking richt zich op de continuïteit van de wettelijke uitvoeringstaken, toekomstige ontwikkelingen en een excellente uitvoering van taken.

Integrale samenwerking

In ons programmateam Brzo werken we integraal samen. Dit betekent dat voor elk bedrijf een behandelteam samenwerkt aan de uitvoering van de VTH-taken op gebied van zowel milieu als bouwen. Deze behandelteams zorgen ervoor dat we snel kunnen schakelen tussen de betrokken disciplines op zowel proces als inhoud. Behandelteams kunnen bij complexe problematiek worden geholpen via een dilemmatafel. Voor de begeleiding van de dilemmatafel hebben we acht procesbegeleiders opgeleid. Vier keer per jaar vindt er een bijeenkomst plaats van het programmateam en bespreken we casuïstiek en nieuwe ontwikkelingen. Onderwerpen die we hebben behandeld en vervolgens ook landelijk aandacht hebben gekregen zijn onder andere: brandveiligheid in relatie tot opslagen voor gevaarlijke stoffen met zonnepanelen, uitfasering van PFAS-houdend blusschuim, ZZS-emissies, verouderde leidingen en leren van incidenten.

Vergunningverlening

Afgelopen jaar zijn diverse vergunningprocedures behandeld. Er lopen meerdere revisietrajecten en een paar oprichtingsvergunningen voor Brzo-bedrijven. De complexiteit van deze procedures zorgt voor een lange doorlooptijd. Aanvragen wijzigen vaak tussentijds en het duurt soms lang voordat aanvullende gegevens worden geleverd door bedrijven. Zoals beschreven bij het onderdeel Vergunningverlening Milieu, gaan we daarop scherper sturen.

De inzet op milieu-vergunningverlening bij Brzo-bedrijven is hoger dan gepland. Dit wordt onder andere veroorzaakt door veel vooroverleggen, actualisaties (onder andere ZZS) en goedkeuringsbesluiten.

Het aantal bedrijven dat na oprichting dan wel vergunningverlening valt onder het Brzo of RIE4 bedraagt in Gelderland 52 en in Overijssel 19. Er is gewerkt aan de volgende aantallen producten vergunningverlening:

Voor BRIKS-vergunningverlening blijft de inzet in Gelderland achter, maar loopt deze in Overijssel voor. In Overijssel zijn relatief veel bouwvergunningen aangevraagd.

Milieu vergunningverlening Brzo

	Gelderland-Brzo	Overijssel
Actualisatietoetsen	17	4
Vooroverleggen	10	21 (9 i.v.m. ZZS)
Melding milieu	2	2
Revisieprocedures	6	0
Ambtshalve actualisaties	4	6
Veranderingsvergunningen	18	16
Afgeronde vergunningprocedures milieu	14	8

Bouwvergunningverlening Brzo

	Gelderland-Brzo	Overijssel
Aanvragen bouwen	17	15
Overige aanvragen BRIKS	22	13
Afgeronde bouwaanvragen	10	6
Afgeronde overige BRIKS procedures	14	3

Nieuwe vergunningen

Naast de gebruikelijke veranderingsvergunningen is in 2023 veel gewerkt aan actualisaties van luchtvoorschriften en beoordeling van Uitgangspunten Documenten (UPD's) voor brandbeveiligingsinstallaties.

Met een actualisatieprogramma voerden we regie op actualisaties en actualisatietoetsen en de prioritering daarvan. Daarnaast maakten we met de provincies afspraken over hoe we uitvoering (kunnen) geven aan het actueel houden van vergunningen en het tijdig signaleren van wijzigingen in de wet- en regelgeving die om actualisatie van vergunningen vragen.

Waterstoffabrieken

Verder hebben we in 2023 vooroverleggen gevoerd voor het oprichten van drie waterstofinstallaties. Vergunningaanvragen van waterstoffabrieken zijn nieuw en zorgen voor inhoudelijke uitdagingen. Veel bestemmingsplannen van gemeenten voorzien niet in de komst van een waterstoffabriek. Dit vereist extra aandacht in de vergunningprocedure.

Eén van de problemen kan de lozing van 'te schoon' afvalwater (ook wel ingedikt leidingwater genoemd) op rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI) zijn. Als het advies van het waterschap luidt dat dit water niet mag worden geloosd op hun RWZI, kan het alternatief een directe lozing op een rijkswater zijn. Hiervoor is een aparte watervergunning van Rijkswaterstaat nodig en dit vereist coördinatie tussen de omgevingsvergunning en watervergunning.

Onze huidige wet- en regelgeving is nog niet voldoende toegerust voor waterstoffabrieken. Dit levert interessant pionierswerk op, waarbij gedeeltelijk gebruik gemaakt wordt van de PGS 35 (publicatiereeks gevaarlijke stoffen) voor waterstoftankstations. Maar een waterstoffabriek is wel wezenlijk iets anders dan een waterstoftankstation.

Vanwege subsidieregelingen komen de termijnen voor vergunningverlening erg onder druk te staan. Dit heeft ertoe geleid dat één van de initiatieven niet meer haalbaar bleek voor de aanvrager.

Nieuwe Brzo-bedrijven

Elk jaar wijzigt het aantal Brzo- of RIE4-bedrijven licht. Dit kan komen door uitbreiding van bedrijven, waardoor ze onder deze regelgeving komen te vallen (op dit moment drie bedrijven) of waar onterecht geen Brzo-kennisgeving was ingediend wat via toezicht aan het licht is gekomen. Dit laatste zien we met name bij bedrijven met beitsbaden (op dit moment twee). Het komt ook voor dat bedrijven eerst worden gebouwd onder gemeentelijk bevoegd gezag en pas daarna het feitelijke gebruik als Brzo-opslaglocatie aanvragen (op dit moment twee). Deze situaties leveren vaak knelpunten in de ruimtelijke ordening of brandbeveiligingsvoorzieningen op. We verwachten komend jaar circa tien nieuwe Brzo- of RIE4-bedrijven binnen onze regio. Daarnaast zijn we voor drie bedrijven bezig met een wijziging. Een positief besluit op de lopende vergunningaanvraag zal leiden tot opheffing van overtredingen. Verbetering van het naleefgedrag is in zicht. Intensieve contacten met het bedrijf hebben daartoe bijgedragen.

Toezicht

Controles Brzo en Wabo

De Brzo-inspecties voor 2023 zijn samen met de inspectiepartners tijdens een regionale planningdag in oktober 2022 ingepland. Bij zes bedrijven met specifieke problematiek is een extra Brzo-inspectie uitgevoerd. De ODRN heeft een tekort aan Brzo-inspecteurs. Dankzij samenwerking met de zes andere Brzo-diensten waren we toch bij vrijwel alle inspecties aanwezig.

Volgens de risicoanalyse wordt elk Brzo- of RIE4-bedrijf minstens eenmaal ingepland voor een Wabo-controle. Bijna de helft van de bedrijven heeft ook een tweede controle gekregen. Bedrijven worden meestal ook bezocht na een ongewoon voorval of bij klachten. De ongewone voorvallen worden volgens afspraak gemeld aan de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT).

Er is veel inzet geweest op ongewone voorvallen, strafrecht en Wabo-hercontroles. Voor Gelderland en Overijssel ligt de totale inzet voor toezicht Milieu iets lager dan gepland.

Alle geplande controles voor energietoezicht zijn uitgevoerd. Bij veel van die controles zijn overtredingen geconstateerd. Bij de energiecontroles wordt het energiebesparingsonderzoek beoordeeld en wordt een energiecontrole uitgevoerd op de locatie van het bedrijf. Vervolgens wordt het bedrijf, indien nodig, aangeschreven om de ontbrekende energiebesparende maatregelen toe te passen. Tijdens de uitvoering van het project merkten we dat er vaak een behoorlijke inspanning of investering nodig is om de overtredingen op te lossen. Met het bepalen van de termijn hebben we daar rekening mee gehouden. Daardoor zijn er vaak lange hersteltermijnen gegeven, die pas in 2024 verlopen. Met de nieuwe opdracht van 2024 is hier ook rekening mee gehouden. De energiecontroles leveren veel op en zijn nodig om te zorgen dat er ook echt wordt geïnvesteerd in energiebesparing.

De inspectie op de bouw wordt uitgevoerd na vergunningverlening en start van de bouw. We voeren ook bouwcontroles uit bij bestaande bouw. Brzo- en RIE4-bedrijven worden elke drie jaar gecontroleerd op met name constructieve en brandveiligheid. Toezicht BRIKS loopt in Gelderland en Overijssel achter. Het lijkt erop dat er wel bouwvergunningen worden aangevraagd maar niet direct met de bouw wordt begonnen. De geplande inspecties bestaande bouw zijn uitgevoerd maar te hoog begroot, daardoor blijft de besteding achter op de begroting.

Regie- en zorgbedrijven

Bij bedrijven met specifieke problematiek zetten we extra regie in. Het behandelteam wordt dan uitgebreid met onder andere een projectleider. De projectleider stelt dan een projectplan op en zorgt voor het proactief werken aan oplossingen. In 2023 hadden we twee regiebedrijven.

Een bedrijf kan onder de landelijke vastgestelde Brzo-werkwijze voor zorgbedrijven komen te vallen als het de Brzo-regels structureel onvoldoende naleeft en het inspectieteam verwacht dat de gebruikelijke interventie onvoldoende verbetering oplevert. In 2023 hebben we de inspecteurs nadere uitleg en instructie over de werkwijze gegeven. De twee zorgbedrijven uit 2022 zijn dat ook in 2023 gebleven en eind 2023 is een derde zorgbedrijf vastgesteld in het regionaal managementoverleg.

Sachem

Ook in 2023 is bij Sachem regie op de processen (VTH, Woo-verzoeken, communicatie, klachten) gevoerd. Belangrijke doelen van het project zijn het verbeteren van de relatie met de omgeving en het behandelen van het beroep tegen de verleende revisievergunning. Wij hebben twee gesprekken met bezorgde bewoners gevoerd. De ervaringen waren positief. In oktober heeft een bestuurlijk overleg en rondleiding bij Sachem plaatsgevonden in aanwezigheid van de gedeputeerde en de burgemeester van Zaltbommel. In november heeft de rechtbank uitspraak gedaan over het beroep tegen de revisievergunning. De vergunning is daarbij op inhoud in stand gebleven. Belangrijke procedure welke nu loopt is de aangevraagde vergunning (Wabo en Wnb) voor de realisatie en het gebruik van de RTO (regeneratieve thermische naverbrander). Dit betreft een naverbrander voor het reinigen van de afgassen uit de fabriek.

JCL

Bij JCL is sprake van complexe, meervoudige problematiek bij processen op het gebied van VTH. JCL valt onder regievoering en is ook een zorgbedrijf. Belangrijkste doelen van het project zijn het verbeteren van het naleefgedrag en het versnellen van de doorlooptijd van vergunningsprocedures.

Het knelpunt is een slecht naleefgedrag van Brzo- en milieuvoorschriften (o.a. veiligheidsbeheerssystemen) van JCL. Verder verlopen vergunningsprocedures traag vanwege problemen met de ruimtelijke inpassing van de beoogde uitbreidingsplannen. Verwachting is dat deze procedures in de eerste helft van 2024 kunnen zijn afgerond.

Om het naleefgedrag te verbeteren is het toezicht verscherpt en de afstemming tussen inspectiepartners geïntensiveerd. Niettemin zijn ook in de tweede helft van 2023 overtredingen geconstateerd. Voor enkele overtredingen met betrekking tot brandveiligheid (uitbreiding zonder vergunning en noodzakelijke brandveiligheidssystemen) is een last onder dwangsom opgelegd (en ingevorderd). Begin 2024 wordt hierover een bezwaarzaak behandeld. Een positief besluit op de lopende vergunningaanvraag zal leiden tot opheffing van overtredingen. Verbetering van het naleefgedrag is in zicht. Intensieve contacten met het bedrijf hebben daartoe bijgedragen.

Tanatex

Tanatex Chemicals B.V. is aangemerkt als zorgdossier naar aanleiding van de inspectieresultaten uit de periode 2018 – 2020, waarbij door het inspectieteam zowel op het veiligheidsbeheerssysteem als maatregelgericht is geïnspecteerd. Tijdens deze inspecties zijn bovengemiddeld veel (ernstige) tekortkomingen geconstateerd. Ondanks het verscherpte toezicht en ingezette handhaving bleven significante verbeteringen bij het bedrijf uit. Inmiddels is zeker een opgaande lijn waar te nemen qua cultuur en maatregelen, maar er was een grote achterstand in te halen. Het inspectieteam is van mening dat het nog te vroeg is om de zorgstatus te beëindigen.

Programma Brzo Oost

Naast de reguliere uitvoering binnen het programma, hebben we in 2023 aandacht besteed aan de volgende onderwerpen:

- In teambijeenkomsten hebben we de gezamenlijke programma-ambities vertaald naar vier concrete doelen. Onze doelen voor 2024 zijn: het begrip 'excellent' smart maken, behandelteams verbreden, meer samenwerking met externe partners en structureel kennisdelen.
- Doorontwikkeling behandelteams en dilemmatafel: de werkafspraken rondom behandelteams en dilemmatafel hebben we bevestigd.
- Dilemmatafel PGS15 opslagvoorzieningen: we hebben afgesproken hoe de ODRN de toetsing uitvoert en hebben dit vastgelegd in een werkinstructie.
- Data-analyse inspectieresultaten: via data-analyse brengen we problematische bedrijven vroegtijdig in kaart. Voor de bedrijven die het minst goed scoren, hebben we in de behandelteams een nadere analyse (light-scan) uitgevoerd. Conclusie hiervan is dat de behandelteams de problematiek goed kunnen beheersen en geen projectleiding of regievoering nodig is. De analyse heeft wel veel informatie opgeleverd en wordt in 2024 uitgevoerd op een aantal andere Brzo-bedrijven.
- Leren van incidenten. Toepassen van 5WHY-analyses en opstellen informatiebladen. 'Vijf keer waarom' is een techniek die binnen lean projecten veel wordt toegepast. Dit helpt je om de oorzaak van een probleem te ontdekken. Als je niet goed doorvraagt, kan het zijn dat je iets maar half of niet oplost. Er zijn maar liefst 15 informatiebladen gemaakt met de leerpunten van incidenten.
- Altijd actuele digitale vergunning (AADV). Binnen de provincie Zuid-Holland wordt gewerkt aan een andere manier van vergunningverlening, waardoor er sprake is van één altijd actuele digitale vergunning. Met een dergelijke vergunning is in één oogopslag voor bedrijven, toezichthouders en de omgeving te zien wat de geldende milieuvoorschriften zijn voor een bedrijf. Met name voor complexere bedrijven, waar vaak sprake is van wijzigingsvergunningen, maakt dit het toezicht veel eenvoudiger en beter. Verschillende Brzo-omgevingsdiensten, waaronder de ODRN, hebben besloten als 'early adopter' de kansen en mogelijkheden hiervan voor hun dienst ook verder te verkennen. Voor een tweetal bedrijven hebben we de vergunningvoorschriften gedigitaliseerd binnen de daarvoor ontwikkelde applicatie Digi-V en bouwen we aan een labelstructuur om de vergunningen makkelijk doorzoekbaar te maken. Het project wordt in 2024 voortgezet.
- Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS). In dit project hebben we de verschillende ZZS-activiteiten lokaal en landelijk geïnventariseerd. We hebben vervolgens een projectplan uitgewerkt voor het beoordelen van vermijdings- en reductieplannen (VRP's) van ZZS bij bedrijven in regio Oost. Het begeleidingsteam, bestaande uit de toezichthouder, vergunningverlener en milieuspecialist(en), heeft VRP's beoordeeld en met de bedrijven besproken. Dit levert completere VRP's op, die aanleiding kunnen zijn om vergunningen aan te passen en/of te gebruiken bij toezicht. Hiermee dragen we bij aan het verminderen van emissies van ZZS. We hebben in 2023 slechts twee VRP's volledig kunnen beoordelen. De inzet was in eerste instantie gericht op het goed neerzetten van het project onder andere met opleiding van medewerkers en daarnaast hadden we niet de beschikking over voldoende personele capaciteit, waardoor we het project in 2024 voortzetten.
- Nieuwe aanpak toezicht plannen. We hebben de toezicht plannen voor de Brzo- en RIE4-bedrijven opgesteld en op basis hiervan is de planning voor 2024 gemaakt. De benodigde toezicht capaciteit en het gat met de beschikbare capaciteit is in beeld gebracht. Keuzes in inzet van de capaciteit worden met de opdrachtgevers afgestemd.

Landelijke programma's

Wij dragen bij aan verschillende landelijke activiteiten die zijn afgesproken in de Meerjaren Afspraak 6 Brzo-OD's (MJA) en het Meerjarenprogramma Versterking Omgevingsveiligheid Brzo (MVO Cluster 1) en Brzo-plus.

In het landelijke programma hebben we meegewerkt aan onder andere:

- Omgevingsveiligheid energiedragers: kennisuitwisseling en opbouw van kennis over bedrijven gerelateerd aan nieuwe energie.
- Permanente educatie: we hebben 6 cursusdagen georganiseerd.
- Structurele opleidingen: we hebben het opleidingsprogramma 2024 vastgesteld en het uitwisselen van inspecteurs tussen diensten wordt gefaciliteerd.
- Platform programmatisch actualiseren: onder ons voorzitterschap zijn afspraken over actualiseren van milieuvergunningen gemaakt en is de actualiteit bepaald.
- Financiële zekerheid: We hebben ons voorbereid om in 2024 vijf pilots met financiële zekerheidstelling uit te voeren.
- Melden van ongewone voorvallen: de gegevens van incidenten in 2023 zijn verzameld en aangeleverd. De analyse en rapportage voor de Staat van veiligheid 2022 is aangeleverd.
- Bestuurlijke boete: we hebben werkafspraken gemaakt voor dit nieuwe handhavingsinstrument onder de Omgevingswet opgesteld en medewerkers geïnformeerd.

3. Onze mensen

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

De mens in de organisatie

Onze werknemers vormen de basis voor het realiseren van onze organisatiedoelen. In 2023 is er veel aandacht besteed aan strategische initiatieven bij HR. Op deze initiatieven gaan we hieronder verder in. Deze ontwikkelingen dragen bij aan de groei en veerkracht van de ODRN.

Strategisch personeelsplan

De krapte op de arbeidsmarkt vraagt ons strategisch na te (blijven) denken over hoe we toekomstbestendig kunnen zijn en blijven. De personeelsbezetting, zowel kwalitatief en kwantitatief, moet op orde zijn. We zijn afhankelijk van onze kennis en we blijven daarom investeren in trainingen en opleiding van onze medewerkers. Daarbij richten wij ons ook op de benodigde competenties voor nu en in de toekomst. Het vinden van nieuwe medewerkers, of het nu vast is of inhuur, blijft een grote uitdaging. In oktober 2023 zijn we gestart met het traject Strategische Personeelsplanning, begeleid door een expert op dit gebied. In het voorjaar van 2024 resulteert dit in een plan van aanpak die in het nieuwe jaar verder wordt uitgewerkt.

HR-Gesprekcyclus

De huidige formele HR-gesprekcyclus past niet goed meer in deze tijd. Met een vertegenwoordiging van medewerkers en de ondernemingsraad (OR) is er een pilot opgestart, waarbij het zogenaamde persoonlijke gesprek centraal staat. In 2023 is deze pilot organisatiebreed uitgerold en hij zal in 2024 geëvalueerd worden.

Medezeggenschap

In maart 2023 zijn er verkiezingen geweest voor een nieuwe ondernemingsraad. Na de werving waren er 11 potentiële kandidaten voor 9 vacatures. Medezeggenschap heeft een belangrijke plaats binnen de ODRN. Iedere zes weken is er een medezeggenschapsoverleg en ook buiten deze overleggen om is er regelmatig afstemming om de medezeggenschap goed vorm te geven en verder te ontwikkelen. In 2023 zijn er meerdere thema's aan de orde geweest in de informele en formele overleggen tussen de OR en de directeur, zoals de ontvlechting van de BRIKS-taken, de nieuwe arbodienst, het traineeproject en het vitaliteitsprogramma.

Traineeprogramma

In november 2022 zijn we gestart met een traineeprogramma waarmee we jonge afstudeerders klaarstomen voor een baan binnen de ODRN. Via de reguliere procedure lukte het niet om geschikte junioren te vinden. We willen graag ook voor deze doelgroep een aantrekkelijke werkgever zijn en hopen met het traineeprogramma iets te doen aan het personeelstekort. In het programma leiden we gedurende een jaar (najaar 2022 – najaar 2023) diverse trainees op tot junior vergunningverleners of junior specialisten.

Het traineeship 2022-2023 was op meerdere fronten een groot succes. Daar zijn we trots op. In november 2023 zijn alle vijf trainees geslaagd! Vier trainees willen graag bij de ODRN blijven. En zo zijn we een projectleider, twee vergunningverleners Milieu en een luchtspecialist rijker. De trainees hebben gezorgd voor nieuwe energie en enthousiasme.

Het programma is bekostigd uit een deel van de opleidingsbudgetten, bijdragen vanuit opdrachtgevers en vanuit de SPUK (Specifieke Uitkering) uit het Interbestuurlijk Programma versterking VTH-stelsel (IBP).

Het opleidingsprogramma, de coaching en intervisie is door de ODRN zelf ontwikkeld en uitgevoerd. Daardoor draaiden onze starters snel mee op de werkvloer. Het opleidingsprogramma is extern gecheckt voor de Kwaliteitscriteria 2.3. De conclusie was dat het niveau ver uitstijgt boven de privaat aangeboden opleidingen en cursussen. Het portfolio van de trainees kreeg de beoordeling: indrukwekkend.

Vitaliteitsbeleid

Vitale medewerkers zijn gezond, energiek, gemotiveerd en ervaren plezier in hun werk. Vitaliteit is cruciaal binnen het thema 'duurzame inzetbaarheid', vooral gezien de huidige arbeidsmarkt, de latere pensioenleeftijd en veranderende werkomgeving. Investeren in vitaliteit vindt de ODRN niet alleen verstandig,

maar ook noodzakelijk voor een veerkrachtige en wendbare organisatie. Zowel het MT als de OR zijn ambassadeur van het programma. In 2023 zijn we gestart met diverse initiatieven, waaronder stoelmassages, fruit op het werk, een werkgeluk-training en een bananenbrood uitdaging. Hiermee verkennen we verschillende mogelijkheden en begrijpen we de behoeften van medewerkers. Het succes van deze activiteiten blijkt uit positieve reacties, aanmeldingen en evaluatieresultaten. Er is dit jaar veel tijd en aandacht besteed aan het verder ontwikkelen van dit programma. Eind 2023 is het nieuwe vitaliteitsprogramma 2024 vastgesteld. Ook dit programma richt zich op zowel fysieke gezondheid, als het algehele welzijn van onze medewerkers.

Onboarding

Met onboarding geven we nieuwe collega's een goede start. Om ervoor te zorgen dat zij zich snel thuis voelen bij de ODRN, gebruiken onze leidinggevenden de checklist 'Nieuwe medewerker in Dienst'. Nieuwe medewerkers krijgen via de onboarding-tool 'Happynizr' periodiek een vragenlijst over hoe zij hun start ervaren. Een dashboard laat de antwoorden op medewerkersniveau en per afdeling zien. Het onboardings-proces is in 2023 verfijnd en geprofessionaliseerd.

Het Hybride Werken

Om de toekomstige manier van werken optimaal te ondersteunen, hebben we de kantooromgeving aangepast. We hebben een visie ontwikkeld op het Nieuwe Werken en samen met de ondernemingsraad hebben we principes en kaders geformuleerd waarbinnen we het plaats- en tijdonafhankelijk werken verder vorm gaan geven. Er zijn gezamenlijke afspraken gemaakt over hoe we het hybride werken in de praktijk verder gaan vormgeven. Wanneer zijn we op locatie om elkaar te ontmoeten, samen te werken en te overleggen? Hoe zorgen we ervoor dat collega's weten hoe en wanneer we bereikbaar zijn en wanneer werken we thuis?

Om de thuiswerkplek goed en arbo-proof in te richten hebben medewerkers de mogelijkheid om extra faciliteiten op het gebied van ICT en facilitair te bestellen.

Ziekteverzuim

Ziekteverzuim heeft continu onze aandacht. We blijven sturen op een zo laag mogelijk verzuim. Het afgelopen jaar is er veel aandacht uitgegaan naar ziekteverzuim. Enerzijds om het langdurig verzuim terug te dringen en anderzijds vanwege de overstap van arbodienst per 2024. Het terugdringen van het langdurige ziekteverzuim is inzichtelijk in het onderstaande overzicht ten opzichte van 2022.

Het werkelijke verzuim in 2023 was 6,8%. Daarmee is er een lichte stijging te zien ten opzichte van 2022. In het onderstaande overzicht is zichtbaar dat dit met name zit in een stijging in het korte verzuim (1 week) en in het verzuim tussen een maand tot eerste jaar.

In het tweede ziektejaar en langer, is juist een daling te zien. In 2024 stappen wij over naar een nieuwe arbodienst. Een soepele begeleiding hierin, zeker voor de huidige zieke werknemers, heeft een hoge prioriteit voor ons. De casemanager binnen de ODRN legt hier dan ook de focus op in het eerste kwartaal van 2024.

Uitgesplitst naar verzuimduur, ziet het ziekteverzuim over 2023, in vergelijking met 2022, er als volgt uit:

Verzuim

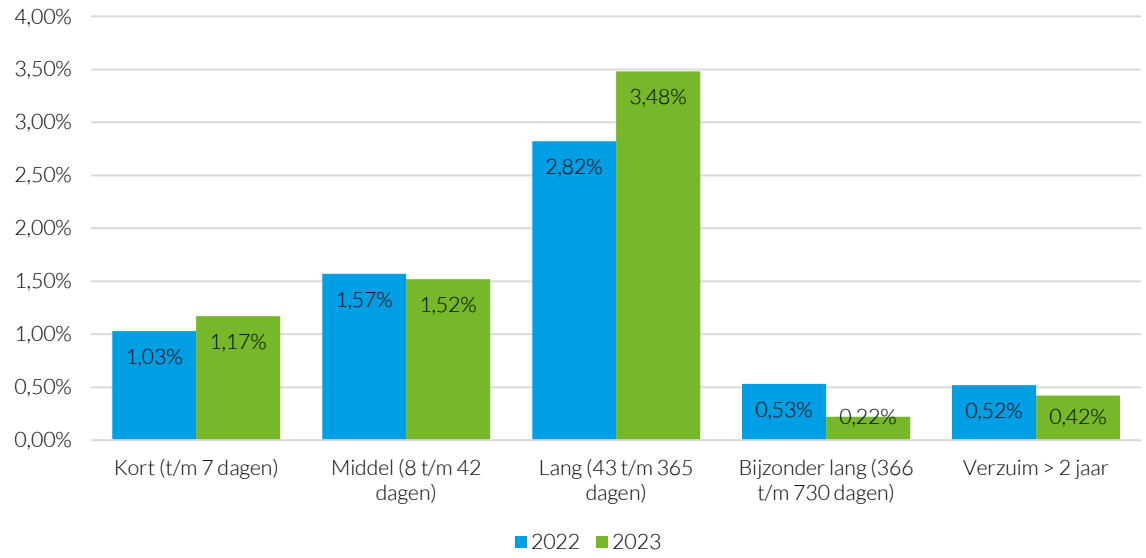

	Totaal
2022	6,48%
2023	6,80%

Personele bezetting en productiviteit

Op 1 december 2023 was onze personele bezetting 238,8 fte (eigen 167,9 fte en inhuur 70,9 fte). De bezetting is ten opzichte van 2022 toegenomen met 19,7 fte.

De bezetting betrof 37,3 fte overhead en 201,5 fte primair.

De primaire medewerkers realiseerden een productiviteit van 71% (medewerkers in loondienst, norm: 72%) en 96,8% (inhuur, norm: 95%).

Eedaflegging en integriteit

Nieuwe medewerkers in 2023 hebben in de raadzaal van Nijmegen gezamenlijk de ambtseed of belofte afgelegd in het bijzijn van een lid van het Algemeen en Dagelijks Bestuur. Na de eed volgt ritueel een bespreking over integriteit in navolging van het citaat van Ien Dales: “Een beetje integer bestaat niet”. Aan de hand van praktijksituaties wordt met elkaar gesproken over dilemma’s en integriteitskwesties.

4. Bedrijfsvoering en ontwikkelingen

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

De ODRN heeft, naast alle bovenstaande werkzaamheden, ook nog diverse andere ontwikkelingen meegemaakt in 2023. Zowel op het gebied van bedrijfsvoering als ook op andere onderdelen van de organisatie. Hieronder gaan we graag in op deze ontwikkelingen.

Ontwikkelagenda

In 2020 zijn we gestart met een doorontwikkeling van de organisatie na een analyse door adviesbureau Seinstra & Partners. Dat is benoemd in een ontwikkelagenda tot 2022. Ons Algemeen Bestuur heeft in de vergadering van maart 2022 besloten om de ontwikkelagenda formeel af te ronden. In deze vergadering hebben we verantwoording afgelegd over de resultaten tot en met 2021. Een aantal onderdelen liep in 2022 en in 2023 nog door. In 2023 zetten we het restant in van de ontwikkelagenda.

Belangrijk onderdeel van de agenda was het klaarstomen van onze organisatie voor de Omgevingswet. Dit kost door het uitstel van de invoeringsdatum meer geld dan voorzien. Ons Algemeen Bestuur besloot daarom in juli 2022 over een bestemmingsreserve 'Invoeringskosten Omgevingswet' van € 3,4 ton. Omdat we dit budget in 2023 nodig hebben, heeft ons Algemeen Bestuur in december 2022 besloten deze reserve in 2023 vrij te laten vallen.

In 2023 hebben we vooral ingezet op vervanging van onze ICT-systemen. Een eenmalig grote uitgave waar we de komende jaren profijt van zullen hebben. We zijn overgestapt op moderne en op onze bedrijfsvoering toegesneden systemen. Systemen die ook door veel andere omgevingsdiensten gebruikt worden. Dat vergemakkelijkt toekomstige samenwerking en eventueel een fusie.

Nieuwe applicaties

In 2023 hebben we grote ICT-uitdagingen gehad. We hebben maar liefst 5 applicaties vervangen, waarvan 3 kernapplicaties. Concreet betekent dit dat wij een nieuw zaaksysteem (OpenWave), een financieel systeem (AFAS), een HRM systeem (AFAS) en een tijdschrijfsysteem (TimeTell) hebben geïmplementeerd. Ook heeft IRvN voor de ODRN een nieuwe applicatie voor het toekennen van autorisaties (HelloID) uitgerold.

Het is gelukt om alles op 1 januari 2024 functioneel beschikbaar en werkbaar te hebben. Daarbij is het nieuwe zaaksysteem OpenWave zodanig ingericht, dat de ODRN (en haar deelnemers) voldoende uitvoering kan geven aan de nieuwe Omgevingswet. Gezien de grote impact en capaciteitsvraag die deze veranderingen met zich meebrengen, heeft dit veel aandacht van ons gevraagd.

Dashboard

We blijven digitaliseren. We gebruiken intern een dashboard, met data over bijvoorbeeld gerealiseerde productie, productiviteit en bezetting. Vanaf het eerste kwartaal 2023 delen we ook dashboards met onze opdrachtgevers. Begin 2023 hebben onze opdrachtgevers hierover uitleg gekregen. In een op elke opdrachtgever afgestemd dashboard geven we inzage in data, zoals: maandelijkse productiecijfers, doorlooptijden van vergunningen en het aantal meldingen en klachten. Op deze manier werken we actief aan het geïnformeerd houden van de opdrachtgevers.

Informatieveiligheid

De informatieveiligheid is nagenoeg op orde. Wij hebben op het gebied van de Baseline Informatieveiligheid Overheden (BIO) en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) de puntjes op de i gezet en zijn nagenoeg compliant.
Daarnaast moeten wij vanwege onze BOA's voldoen aan de Wet politiegegevens (Wpg). Daarvoor zijn een interne en een externe audit uitgevoerd. Op basis hiervan is een verbeterplan opgesteld en we zijn met de uitvoering ervan aan de slag.

Voor onze informatieveiligheid zijn we voor een groot deel afhankelijk van IRvN, onze regionale samenwerkingspartner op ICT-gebied. Binnen de regionale CISO-groep worden voorstellen gedaan om de regionale informatieveiligheid te borgen of te verbeteren.

Manual Master

Op 1 januari 2023 is het Digitale Handboek vervangen door Manual Master, een digitaal kwaliteitmanagementsysteem. Alle documenten van de ODRN die in het handboek horen,

worden in Manual Master beheerd en zijn ze geborgd bij de verantwoordelijke medewerkers. De overstap heeft ervoor gezorgd dat er beter eigenaarschap kan worden toegekend aan documenten, dat informatie actueler blijft en dat de mate van interactie vergroot is. Dit heeft een positieve invloed gehad op de algehele informatievoorziening.

Openbaar maken en publiceren

In het kader van de Wet elektronische publicaties is de ODRN bij uitgebreide procedures verplicht om naast de publicatie, ook de bijbehorende stukken te ontsluiten. Hiervoor heeft de ODRN voor alle deelnemers een Vergunningenpagina ontwikkeld, zodat burgers en bedrijven alle relevante stukken via de landelijke publicatiepagina kunnen inzien. Uiteraard worden de stukken waar relevant, eerst geanonimiseerd. Hiermee voldoen wij aan de wettelijke verplichting.

Op basis van de Wet open overheid (Woo) moet de overheid ook actief documenten openbaar gaan maken. Dit heeft tot gevolg dat de ODRN dit voor de eigen documenten (zoals bestuursdocumenten) moet gaan doen. Wij zijn aan het verkennen of iBabs hier een geschikt medium voor kan zijn.

Daarnaast moeten ook alle beschikkingen openbaar worden gemaakt. Aanvankelijk was het de bedoeling dat de Rijksoverheid een landelijk platform zou ontwikkelen waar alle documenten ontsloten zouden kunnen gaan worden. Dat gaat toch niet gebeuren, waardoor lokale overheden zelf voor een publicatieplatform moeten gaan zorgen. Gezien alle onduidelijkheid hebben de deelnemers aan de ODRN gevraagd om een pas op te plaats te maken. Als er landelijk meer duidelijkheid komt over de WOO, kan dit punt terugkomen op de agenda van de deelnemers. Dan wordt besproken hoe we hier verder mee omgaan.

Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. We hebben hiervoor een nieuw VTH-zaaksysteem in gebruik genomen zoals in de vorige paragraaf benoemd (OpenWave). In de laatste weken van 2023 hebben we nog ruim 200 vergunningaanvragen ontvangen. Die moeten nog onder het oude recht (de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)) worden afgehandeld.

In 2023 is de inzet onverminderd groot geweest en zijn we onder andere doorgegaan met de voorbereidingen op de invoering van de Omgevingswet. Dit hebben we ook in een brede regionale samenwerking gedaan om alles goed met elkaar af te stemmen.

Ter voorbereiding hebben we in 2023:

- de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Heumen en Nijmegen ondersteund met het opstellen van hun Omgevingswet-legesverordening. Via een ander spoor hebben we dat ook met de provincie Gelderland gedaan. De gemeenten Wijchen en Druten hebben dit zelf opgepakt;
- de provincie Gelderland begeleid in het proces van de verschuiving van het bevoegd gezag van provincie naar gemeente en andersom. Daarnaast hebben we het omzetten van de provinciale inrichtingen naar milieubelastende activiteiten (mba's) afgerond;
- onze website en brieven aangepast aan de Omgevingswet;
- voor de gemeenten Berg en Dal, Beuningen en Heumen een dienstverleningsconcept gemaakt, waarbij we burgers en bedrijven zo goed mogelijk meenemen en begeleiden bij al hun vragen over het vergunningverlenings- en meldingentraject. De gemeenten Druten, Wijchen en Nijmegen hebben hun eigen voorziening waar burgers en bedrijven terecht kunnen;
- met een aanwijzingsbesluit onze toezichthouders aangewezen;
- een groot deel van onze medewerkers opgeleid.

Nieuwe bestuursvoorzitter

In juni nam de ODRN, nadat de formatie van een nieuw provinciaal bestuur – als gevolg van verkiezingen in maart van 2023 – was afgerond, afscheid van bestuursvoorzitter Jan van der Meer. Het bestuur heeft hem bedankt voor zijn inzet voor de ODRN in de afgelopen jaren. In

juli nam gedeputeerde Harold Zoet de rol van bestuursvoorzitter op zich.

Dienstverleningsovereenkomsten

In overleg met onze deelnemers werken we aan uniformering van de specificaties die onderdeel uitmaken van de dienstverleningsovereenkomsten. We hebben de specificaties aan onze deelnemers voorgelegd en wachten nog op een aantal reacties. In 2024 zullen we dit afronden.

Begroting en werkplannen 2024 en jaarstukken 2022

Het Algemeen Bestuur heeft op de vergadering van 13 juli 2023 de jaarstukken 2022 en de begroting 2024 vastgesteld. Deze stukken hebben we naar het ministerie van BZK gestuurd. Zij heeft ons laten weten dat wij onder het repressieve toezicht blijven vallen. Dat houdt in dat wij de uitgaven mogen doen, zoals in de begroting opgenomen en niet vooraf toestemming hoeven te vragen.

We hebben in 2023 werkafspraken voor 2024 met onze opdrachtgevers gemaakt. De werkplannen leveren input voor de begroting van ons en die van onze opdrachtgevers. In 2024 leggen we ons Algemeen Bestuur een actualisatie van de begroting 2024 voor.

Kadernota 'Actualisatie begroting 2024 en begroting 2025'

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 26 oktober 2023 is de kadernota 'Actualisatie begroting 2024 en begroting 2025' vastgesteld. We hebben deze nota voor zienswijzen aan onze deelnemers verzonden. Tijdens een informatiebijeenkomst voor de raden van onze deelnemende gemeenten op 11 december 2023 hebben we de kadernota toegelicht en vragen van raadsleden beantwoord.

Aanbesteding accountant

We hebben in het eerste kwartaal van 2023 de aanbesteding van de accountant afgerond. De opdracht is gegund aan onze huidige accountant: WHS registeraccountants. Zij gaan voor een looptijd van 3 jaar de controle op de boekjaren 2023, 2024 en 2025 uitvoeren. Met mogelijkheid tot verlengingen voor de boekjaren 2026 en 2027, en 2028 en 2029.

Ontvlechting Nijmeegse BRIKS-taken

Vanaf 1 januari 2025 gaan de BRIKS-taken over naar de gemeente Nijmegen. We zijn aan de slag met een concrete uitwerking (uitvoeringsplan) en met de implementatie.

Op 13 juli 2023 heeft het Algemeen Bestuur van de ODRN een besluit genomen over de kaders waarbinnen medewerking aan het verzoek van de gemeente Nijmegen kan worden verleend:

- De ontvlechting mag de ODRN geen financieel nadeel opleveren;
- De ODRN moet als een sterke organisatie uit de ontvlechting komen, in staat om haar taken volledig te vervullen, ook met het oog op de toekomst;
- De ODRN ontslaat als gevolg van de ontvlechting geen medewerkers;
- De ODRN richt zich in dit proces op haar eigen organisatie en personeel en heeft geen taak bij het implementeren/organiseren van het BRIKS-takenpakket door/bij de gemeente Nijmegen.

De gemeente Nijmegen heeft toegezegd de projectkosten in 2022 en 2023 (in totaal € 1,9 ton) te zullen vergoeden. Deze kosten hebben we bij de gemeente Nijmegen in rekening gebracht en deze zijn in de baten van 2023 opgenomen. We zijn met de gemeente Nijmegen in overleg over de vergoeding van projectkosten vanaf 2024 en van frictiekosten.

Rapport Industrie en Omwonenden

In april verscheen het rapport 'Industrie en Omwonenden' van de Onderzoeksraad voor Veiligheid. De raad deed onderzoek naar de wijze waarop burgers in Nederland worden beschermd tegen de risico's van industriële uitstoot. Daarbij onderzocht ze de situatie rondom Tata Steel in IJmuiden, Chemours in Dordrecht en de Asfaltproductie Nijmegen (APN). De ODRN heeft in een eerste reactie gezegd zich te herkennen in de conclusies en aanbevelingen en was er voor een deel al mee bezig. Zo wordt sinds 2021 continu de luchtkwaliteit in Nijmegen-West gemeten, kijken we actiever naar het actualiseren van bestaande vergunningen, is de communicatie

met omwonenden verbeterd en wordt de omgevingsdialoog in 2024 herzien. Daarnaast heeft de ODRN in 2023 de conclusies uit het rapport besproken tijdens rondetafelsessies van Provinciale Staten en de Tweede Kamer. We zetten al stappen en blijven dat vooral doen met de omwonenden, de bedrijven en de provincie. Het rapport is een bevestiging van onze ingeslagen weg om de luchtkwaliteit in onze regio te verbeteren. We bestuderen het rapport verder om te kijken welke lessen we er nog meer uit kunnen trekken.

Robuuste omgevingsdiensten en financiering

De commissie Van Aartsen concludeerde in 2021 dat omgevingsdiensten onvoldoende robuust zijn om vanuit professionele distantie te handelen. Wanneer ben je als dienst robuust? Om dit te concretiseren heeft het bestuurlijk overleg IBP VTH ingestemd met zes kritische prestatie-indicatoren (kpi's). Deze kpi's vormen de ondergrens waaraan een robuuste omgevingsdienst moet voldoen. Diensten die niet hier niet aan voldoen, moeten vóór 1 april 2024 een plan van aanpak opstellen waarin ze aangeven hoe zij hier uiterlijk op 1 april 2026 wel aan voldoen.

Wij hebben getoetst in hoeverre de ODRN aan deze criteria voldoet. Ons bestuur heeft de uitkomsten op 28 september 2023 met de staatssecretaris van I&W gedeeld. De uitkomst laat zien dat toenadering zoeken tot een andere dienst een logische en misschien wel noodzakelijke stap is. Een fusie met een andere dienst heeft een positieve invloed op de omzet. En een samenwerking maakt het ook makkelijker om elk deskundigheidsgebied met voldoende personeel te bemensen. In dat licht hebben we in 2023 toenadering tot de ODRA gezocht.

Strategische samenwerking met ODRA

In 2023 hebben de directeuren van de ODRA en de ODRN de intentie uitgesproken om een diepgaandere samenwerking te onderzoeken. In 2023 is er een due diligence-onderzoek geweest en heeft Fringe, een extern onderzoeksbureau, een conceptrapport aangeleverd. De bevindingen zijn met de verschillende stakeholders (waaronder de bestuurders van de ODRA en de ODRN) besproken. Verdere acties zijn afhankelijk van besluit door bestuurders. In 2024 komt hier een vervolg op.

Bestuurs- en klantrapportages

In de bestuurs- en klantrapportages (van 1 april en 1 augustus 2023) hebben we ons bestuur en onze opdrachtgevers geïnformeerd over de tussentijdse cijfers en ontwikkelingen in 2023. Beide bestuursrapportages zijn met de bestuursleden gedeeld zodat zij daarmee de colleges, raden en staten kunnen informeren.

We hebben in december 2023 nog een laatste update van de prognose over 2023 met het Algemeen Bestuur gedeeld. In deze rapportage hebben we de resultaatverwachting verlaagd naar plus 5 ton en hebben we ons bestuur onder andere meegenomen in een overschrijding op het budget voor ontwikkeluitgaven en inhuur.

Informeel stemmen we veel vaker voortgang en resultaten van ons werk af. Zo overleggen onze accountmanagers regelmatig met ambtelijk opdrachtgevers van onze deelnemers. Vanaf 2024 wordt er gewerkt met een online tool wat mogelijk gaat helpen om inhoudelijke informatie over resultaten sneller te communiceren.

Communicatie

Het team Communicatie startte 2023 in een nieuwe formatie. De werkzaamheden van het team zijn na uitval van een van de teamleden herverdeeld en vanaf oktober is het team weer op een goede bezetting gekomen door de komst van een nieuwe communicatiemedewerker. De focus lag in 2023 op de voorbereidingen voor de Omgevingswet, de overstap naar een nieuw VTH-zaaksysteem en andere systemen voor HR en financiën, het verbeteren van het intranet en het opzetten en uitbreiden van het social media-beleid. Voor de komst van de Omgevingswet heeft het team nauw samengewerkt met de regiogemeenten en de Gelderse Omgevingsdiensten. Ook is er met de Gelderse Omgevingsdiensten een gezamenlijke arbeidsmarktcampagne opgezet. Daarnaast organiseerde communicatie een stagedag voor raadsleden en kregen leden van de Provinciale Staten een kijkje in de wereld van Brzo-bedrijven met de Brzo on tour.

5. Kwaliteit

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Proffesionele kwaliteit in de uitvoering van VTH

Omgevingsdiensten zijn gespecialiseerd in milieuvergunningverlening, toezicht en handhaving. De medewerkers van omgevingsdiensten zijn experts op het gebied van veiligheid, luchtkwaliteit, geluid, licht, energie, afval, asbest en bodem. Wij doen daarnaast ook bouw- en woningtoezicht.
De specialisaties zijn geconcretiseerd in een aantal deskundigheidsgebieden. Per deskundigheidsgebied is er een door de branche gevalideerde standaard opgesteld. Deze standaard geeft per deskundigheidsgebied verplichte opleidings- en ervaringsvereisten. Ook beschrijft de standaard een minimaal aantal fte per deskundigheidsgebied. In deze paragraaf laten we zien in hoeverre we aan deze standaard voldoen.
De procescriteria zijn de eisen die worden gesteld aan de beleidscyclus bij de taken van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). Door deze criteria te volgen, wordt de cyclus, die begint met het opstellen van het beleid en via de uitvoering uiteindelijk leidt tot het bijstellen van het beleid, gesloten. Ook daar gaan we in deze paragraaf op in.

Deskundigheidsgebieden

De scores op de deskundigheidsgebieden (zie volgende pagina) zijn gebaseerd op de status van deskundigheid zoals wij die in ons borgingssysteem vastleggen en actueel houden. Ook in 2023 heeft er een actualisatie plaatsgevonden. Als is aangegeven dat er aan de KwaliteitsCriteria (KC) is voldaan, betekent dat dat er minimaal twee medewerkers aan de relevante criteria voldoen voor het betreffende deskundigheidsgebied. Op een aantal deskundigheidsgebieden werken we samen met externe (overheids-)partners, namelijk waterschappen, veiligheidsregio's en een aantal van de Gelderse omgevingsdiensten. Op een aantal onderdelen wordt nog niet voldaan aan de robuustheidscriteria.

Verbeteracties moeten erin resulteren dat we in de loop van 2024 een robuuste omgevingsdienst zijn op alle deskundigheidsgebieden, zodat blijvend de gevraagde kwaliteit geboden kan worden aan onze partners. Daarvoor hebben we interne afspraken vastgesteld en geïmplementeerd. In deze borgingsafspraken liggen de volgende twee belangrijke ambities vast:

- De ODRN is robuust op de taken die zij voor haar partners uitvoert. Dit betekent dat minimaal 2 medewerkers 100% voldoen aan de voor hen relevante criteria van de KC;
- Alle medewerkers die langer dan 3 jaar in dienst zijn, voldoen 100% aan de voor hen relevante criteria.

Procescriteria

Net als in 2022 heeft in 2023 geen audit van de procescriteria plaatsgevonden. Dat betekent niet dat we geen aandacht voor de kwaliteit van onze processen hebben gehad. Integendeel. We hebben ManualMaster, een kwaliteitsmanagementsysteem, in gebruik genomen. In dit systeem beheren we onze primaire en ondersteunende processen. We maken jaarlijks afdelingsplannen en we monitoren onze bedrijfsvoering en ook niet financiële KPI's in een dashboard. Verder hebben de gemeenten gezamenlijk VTH-beleid vastgesteld, welke in 2024 verder wordt uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma. Wanneer dit gereed is, kan een jaarlijkse evaluatie plaatsvinden. Hiermee kunnen we de big 8 compleet maken.

De resultaten van alle ingezette verbeterprocessen bespreken we intern in een stuurgroep Kwaliteit. Verder heeft ODNL in het kader van het landelijke IBP programma een visitatiemethodiek ontwikkeld. De visitatie van de ODRN is in april 2024 gepland. We zullen de uitkomsten en verbeterplan naar aanleiding van de bevindingen met ons bestuur delen.

In de volgende tabel staan de scores van 2023 op de geldende kwaliteitscriteria VTH.

BEHAALDE RESULTATEN

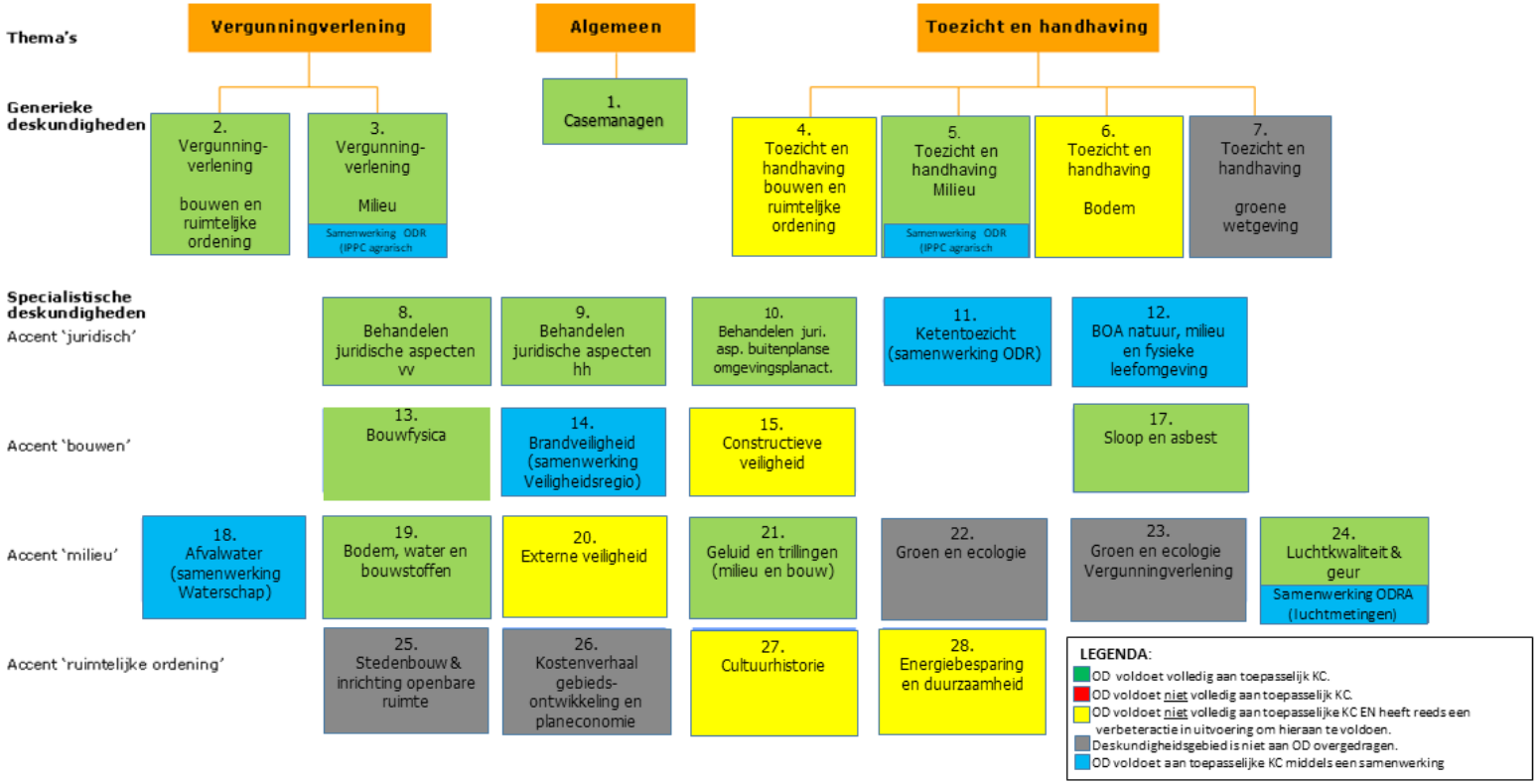

6. Verplichte paragrafen

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Algemeen

Het jaarverslag van de ODRN moet minimaal de volgende paragrafen bevatten:[1]

- Financiering
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Bedrijfsvoering
- Openbaarheidsparagraaf in het kader van de Wet open overheid
- Rechtmatigheid

Het verslag over bedrijfsvoering en Wet open overheid is in voorgaande paragraaf al gedaan. De overige paragrafen zijn hieronder terug te vinden.

Financiering

Deze paragraaf bevat de beleidsvoornemens over het risicobeheer van de financieringsportefeuille en geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte. De uitgangspunten zijn nader uiteengezet in het Treasurystatuut Omgevingsdienst Regio Nijmegen 2021. Dit statuut bepaalt dat elk jaar verslag wordt gedaan van de ontwikkelingen gedurende het jaar. We geven enkele aandachtspunten weer:

- Ons beleid is om geen eigen financieringsportefeuille te hebben. De gelden die we niet nodig hebben voor onze exploitatie staan op de rekeningcourantrekening bij de Bank van Nederlandse Gemeenten (BNG) en het Rijk (schatkistbankieren).
- We financieren onze activiteiten met eigen middelen. We hebben geen vreemd geld aangetrokken en de kasgeldlimiet is in 2023 niet overschreden.
- De rente-risiconorm is vanwege het ontbreken van leningen niet van toepassing. In de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing nemen we alle risico's op en lichten deze toe.
- Volgens de BBV-voorschriften mag alleen met werkelijke rente worden gerekend. Het rentepercentage in de jaarrekening bedraagt 0%.
- Voor het bepalen van ons uurtarief hanteren we een extracomptabele kostentoerekening. Hierbij betrekken we naast de directe kosten, de overheadkosten en de rente van de inzet van vreemd vermogen, ook reserves en voorzieningen voor de financiering van de activa die in gebruik zijn.

Het renteresultaat over 2023 bedraagt € 294.949 positief.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf bespreken we de volgende onderwerpen:

- de weerstandscapaciteit
- een inventarisatie van de risico's
- het beleid voor de weerstandscapaciteit en de risico's

Weerstandscapaciteit

Met weerstandscapaciteit bedoelen we de middelen en de mogelijkheden waarover we beschikken of kunnen beschikken om niet-begrote kosten te dekken.

Een batig saldo kunnen we toevoegen aan onze reserves tot een maximum dat nodig is conform het door het algemeen bestuur bepaalde weerstandsvermogen. Dit maximum is met AB-besluit van 30 september 2021 vastgesteld op 5% van onze begrote baten. Voor 2023 gaat het om € 1.418.893 (€ 28.378.000 * 5%).

Onze risico's dekken we in beginsel af met ons weerstandscapaciteit. Risico's die deze capaciteit overschrijden dienen met weerstandscapaciteit van deelnemers afgedekt te worden.

Inventarisatie van risico's

In de bijlage Risicobeheersing staat een tabel met een risico-inventarisatie. Hierin geven we een overzicht van onze risico's, met vermelding of het risico financieel [1] of niet-financieel [2] is. Vervolgens geven we aan wat de gevolgen zijn als het risico zich voordoet en gaan we in op de

1 Dit is conform artikel 9 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Het BBV schrijft ook de paragrafen lokale heffingen, onderhoud kapitaalgoederen, verbonden partijen en grondbeleid voor. Deze zijn niet van toepassing voor de ODRN.

te nemen beheersmaatregel. Het totaal van de risico's becijferen we op 2023 € 1.056.500 (2022: € 2.811.500).

We hebben de inventarisatie geactualiseerd. In deze tabel staat een samenvatting:

Risico inventarisatie

Risico	2022	2023
Inflatie	1.575.000	225.000
Achterblijvende omzet	526.500	526.500
Begrotingsrisico	10.000	10.000
WEP	37.500	vervallen
Uitval automatisering	37.500	20.000
Ziekteverzuim	75.000	75.000
Wet Deregulering beoordeling arbeidsrelatie	25.000	25.000
Krapte op de arbeidsmarkt	175.000	175.000
Privatisering van bouwregelgeving (WKB)	250.000	vervallen
Omgevingswet	100.000	vervallen
Totaal	**2.811.500**	**1.056.500**

Het totale risicobedrag is met € 1,7 miljoen verlaagd (van € 2,8 miljoen in 2022 naar afgerond € 1,1 miljoen in 2023).

We stellen het risico op prijsstijgingen fors naar beneden bij. In 2023 hebben we een aanvullende bijdrage van onze deelnemers ontvangen in verband met de hoge inflatie. Onze uurtarieven vanaf 2024 zijn verhoogd om structureel het hoofd te bieden aan de gestegen kosten.
De risico's rondom de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging 2023 zijn vervallen. We hebben meer zicht op de effecten van de wetten. Voorzienbare effecten hebben we meegenomen in de werkplannen 2024 en deze zullen we dit voorjaar aan de begroting 2024 toevoegen. Met het door ons gehanteerde principe van afrekenen op basis van nacalculatie van uren, komt het risico van meerwerk sowieso ten laste van onze opdrachtgevers.

Ten slotte is ook het risico van anonimiseren in het kader van de Wet elektronische publicaties (WEP) vervallen. Dit blijft een arbeidsintensief proces omdat de anonimiserings-software nog niet goed werkt. Maar we hebben de impact van het anonimiseren inmiddels wel in beeld en hebben hiervoor medewerkers aangesteld. We verkennen nog steeds de mogelijkheid om het anonimiseren verder te digitaliseren. We zijn de software en koppelingen aan het testen. Blijft de software niet goed werken, dan stappen we mogelijk over op een andere toepassing/leverancier. De meerkosten hiervan zijn te overzien en kunnen we dekken uit ons overheadbudget.

Risico's die samenhangen met het terughalen van de BRIKS-taken door de gemeente Nijmegen zijn niet in onze risico-inventarisatie meegenomen. Uitgangspunt is immers dat de gemeente Nijmegen de hieraan gerelateerde kosten betaalt.

Weerstandsratio

De weerstandsratio geeft de verhouding weer tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie. Het gaat om een momentopname. Risico's veranderen immers voortdurend.
Het totaal van de risico's voor 2023 bedraagt € 1.056.500. Omdat niet alle risico's zich gelijk

zullen voordoen, passen we een dempingsfactor toe van 0,6. Dit geeft een benodigd weerstandscapaciteit van € 633.900.
De weerstandscapaciteit bestaat uit vrij besteedbare reserves, eind 2023: € 203.495.

De weerstandsratio ultimo 2023 bedraagt (€ 203.495 / € 633.900) = 0,3. Volgens de waarderingstabel, die is opgenomen in de nota 'risico's en weerstandscapaciteit' , is dit ruim onvoldoende. We zullen onze deelnemers aangeven dat ze hiermee bij de bepaling van hun benodigde weerstandscapaciteit rekening houden, zodat een deel van onze risico's bij onze deelnemers afgedekt wordt.

Kengetallen

In deze paragraaf geven we inzicht in een aantal kengetallen die een indicatie geven van onze financiële uitgangspositie.

Netto-schuldquote en netto-schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Dit kengetal geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken.

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen. Een laag percentage is gunstig. De netto-schuldquote van de ODRN is ruim voldoende.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de ODRN in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen.

Het eigen vermogen, gedeeld door het totaal van de passiva is ultimo 2023:

€ 203.495/€ 5.541.525 = 3,7% (2022: 8,9%).

Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de ODRN. Met een ratio van 3,7% scoort de ODRN onvoldoende.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is niet van toepassing, omdat er binnen de ODRN geen structurele exploitatieruimte aanwezig is.

Rechtmatigheid

Sinds dit verslagjaar legt het dagelijks bestuur verantwoording af over rechtmatigheid via de rechtmatigheidsverantwoording. In de paragraaf bedrijfsvoering lichten we alle individuele afwijkingen toe voor zover deze groter zijn dan de rapportagegrens van € 50.000. Er zijn bij de controle geen afwijkingen aangetroffen die de rapportagegrens overschrijden.

Netto-schuldquote

Omschrijving	2022	2023
A Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)		
B Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)	2.941.087	3.445.280
C Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)	966.588	1.132.232
D Financiële activa (cf. art. 36 lid d, e en f)		
E Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)	3.954.294	3.014.090
F Liquide middelen (cf art. 40 BBV)	135.295	864.450
G Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)	43.137	1.073.171
H Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (excl. mutaties reserves))	23.061.013	26.570.941
De netto schuldquote = (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	-0,98%	-1,41%

JAARREKENING

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

7. Financiële verantwoording

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Financiële verantwoording

Realisatie werkplannen

In 2023 realiseren we € 26,6 miljoen baten. Personeelstekort maakt dat we alle zeilen hebben moeten bijzetten om de werkplannen te realiseren. In overleg met onze opdrachtgevers hebben we ons personeel zo efficiënt en effectief mogelijk ingezet. Doen wat echt nodig is en helaas soms ook 'nee' verkopen. We hebben door het personeelstekort de begrote baten 2023 voor € 1,8 miljoen (6%) niet kunnen realiseren. We hebben steeds over een effectieve inzet van de beperkte capaciteit met opdrachtgevers afgestemd. Daarmee zijn risico's beperkt gebleven.

Resultaat

We sluiten 2023 af met een positief resultaat van € 99.318 oftewel € 1 ton (0,4% van de baten). Dit is inclusief een onvoorziene rentebate van € 2,9 ton.

Dit resultaat is lager dan we in 2023 voorzagen. Begin 2023 voorspelden we een positief saldo van € 7 ton. We gingen er toen vanuit dat we een deel van de investeringen in nieuwe ICT-systemen konden activeren. In 2023 werd duidelijk dat onze verslaggevingsrichtlijnen dat niet toelaten omdat het gaat om software die we met licenties afnemen (niet ons eigendom). Een andere boekhoudkundige verwerking, dus met als gevolg meer lasten in 2023 en minder in de jaren daarna. We hebben de resultaatverwachting daarom bijgesteld naar € 5 ton positief en ons bestuur hierover in december 2023 geïnformeerd. Het gerealiseerde resultaat van € 1 ton is lager dan de decemberprognose. Dat heeft verschillende oorzaken. We hebben € 1,6 ton toegevoegd aan de voorziening bovenwettelijk verlofsparen. Dat komt door de uitbreiding van het aantal vakantiedagen in de CAO 2023 en door een lage opname van verlof in 2023. Verder zijn de kosten voor inhuur hoger dan eerder voorzien. Het aantal fte voor inhuur is in 2023 gestegen.

Inhuur

Inhuur is in 2023 gestegen van 47,8 fte in januari naar 71,4 fte in december. Het aandeel inhuur is het hoogste bij de afdelingen Toezicht en handhaving bouwen en Vergunningverlening bouwen. Dat heeft te maken met krapte op de arbeidsmarkt waardoor er weinig aanbod is van vast personeel. Maar het aanhouden van een flexibele schil is ook een strategische keuze. We anticiperen op formatieve gevolgen van verdere invoering van de Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb) vanaf 1 januari 2025[1]. Desondanks vinden we het aandeel inhuur te hoog. Daarnaast is een ruime flexibele schil verantwoord c.q. in tijden van reorganisatie[2], omdat het meer kansen geeft bij de inrichting van nieuwe afdelingen.

Eigen vermogen en weerstandscapaciteit

We leggen het Algemeen Bestuur voor het positieve saldo van € 99.318 aan onze algemene reserve toe te voegen. Als het bestuur daarmee instemt, bedraagt deze reserve eind 2023 € 203.495. Dat is ten opzichte van ons balanstotaal en risico's een te laag bedrag.

We kunnen een deel van onze risico's niet met onze reserves afdekken en zullen onze deelnemers vragen hiermee bij de bepaling van hun weerstandscapaciteit rekening te houden.

We hebben overigens de risico-inschatting eind 2023 fors verlaagd. Vooral het risico op inflatie is naar beneden bijgesteld. In 2023 hebben we een compensatie van onze deelnemers voor kostenstijgingen geboekt. En vanaf 2024 hebben we onze uurtarieven afdoende geïndexeerd. Verder zijn de risico's rondom de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging vervallen. We hebben meer zicht op de effecten van de wetten en schatten in dat we deze voldoende hebben vertaald in de werkplannen van 2024.

---

1 De Wkb is gedeeltelijk ingegaan op 1 januari 2024. De inwerkingtreding van de Wkb voor gevolgklasse 1 verbouwingen is uitgesteld naar 1 januari 2025.

2 Voor de inrichting van de BRIKS-afdelingen bij Nijmegen en bij de ODRN.

Ontwikkelprogramma 2020 - 2023

In 2023 verantwoorden we € 1,3 miljoen aan ontwikkeluitgaven. Ruim € 9 ton van de € 1,3 miljoen is uitgegeven aan de vervanging van ICT-systemen. Verder hebben we € 2 ton besteed om klaar te zijn voor de Omgevingswet en ten slotte hebben we € 0,8 ton uitgetrokken voor een traineeprogramma waarmee we vijf nieuwe medewerkers hebben opgeleid. Met de besteding van deze middelen kunnen we definitief een punt zetten achter het ontwikkelprogramma 2020 – 2023.

Voorziening verlof

In 2022 hebben we een voorziening voor bovenwettelijk verlof en verlofsparen gevormd. Door verruiming van het aantal vakantiedagen in de CAO 2023 en doordat medewerkers hun verlofrechten niet volledig hebben opgenomen, is het saldo van deze voorziening in 2023 met € 1,6 ton toegenomen. Het saldo van de voorzieningen verlof bedraagt eind 2023 € 6 ton.

Projectkosten 2022 en 2023 ontvlechting BRIKS

Nijmegen heeft bevestigd de gemaakte projectkosten Ontvlechting BRIKS van 2022 en 2023 te zullen vergoeden. In totaal gaat het om € 1,9 ton. Dit bedrag hebben we in de baten van 2023 opgenomen. We zijn met Nijmegen in gesprek over de vergoeding van de kosten vanaf 2024.

Algemene grondslagen

Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door het algemeen bestuur op 14 december 2023 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.
De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de ODRN.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Waardering van passiva en activa alsmede de bepaling van het resultaat vinden in principe plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij in deze grondslagen anders is vermeld.
Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Baten en lasten worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.
Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidsgerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten verantwoord in het jaar dat uitbetaling plaats vindt. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt dan ook geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen.
Tenzij anders vermeld zijn alle bedragen in de jaarrekening afgerond op hele euro's.

Algemene grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
  - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 31 augustus 2023 door het algemeen bestuur is vastgesteld;
  - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld.
  - Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van de ODRN leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
  - Een verantwoordingsgrens van 3% van de totale lasten van de ODRN, inclusief de dotaties aan de reserves (zijnde

€ 794.149) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
- Een rapporteringstolerantie van € 50.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

De waarderingsgrondslagen per balansonderdeel

Materiële vaste activa

Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgings-prijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. We nemen duurzame waardeverminderingen van vaste activa onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking. Indien een vast actief buiten gebruik is gesteld, heeft op het moment van buitengebruikstelling een afwaardering van de boekwaarde plaatsgevonden naar de lagere restwaarde. Over de gedane investeringen in 2023 hebben we gerekend met een afschrijving van een half jaar en 0% rente. Over de eerdere investeringen hebben we met een heel jaar rente en afschrijving gerekend.

De volgende afschrijvingstermijnen zijn van toepassing:

Inrichting	10 jaar
ICT: applicaties	5 jaar
ICT: pc's e.d.	3 jaar

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien er sprake is van verwachte oninbaarheid, is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn tegen de nominale waarde opgenomen.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien er sprake is van verwachte oninbaarheid, is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Eigen vermogen

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van het algemeen bestuur. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra het algemeen bestuur aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd. Mutaties in reserves zijn enkel mogelijk op basis van een besluit van het algemeen bestuur genomen voor het einde van het betreffende begrotingsjaar. De reserves worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de ODRN. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Voorzieningen worden gewaardeerd op de het nominale bedrag van de betrokken verplichting. Voorzieningen worden gevormd indien er sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendingen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.
Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van het 'jaarlijks vergelijkbaar volume' is een tijdsperiode van vier jaar gehanteerd.
Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.

Vaste schulden, met een rentetypische looptijd langer dan één jaar

De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Het overzicht van baten en lasten

We geven het overzicht van baten en lasten op twee manieren weer: naar programma en met een categoriale indeling.

Staat van baten en lasten – programma-indeling

In het volgende overzicht ziet u de indeling naar taakveld en programma.

	Begroting		Realisatie	
Omschrijving	**Lasten 2023**	**Baten 2023**	**Lasten 2023**	**Baten 2023**
7.4 milieubeheer				
Vergunning behandelen	3.574.149	5.034.133	3.452.072	4.862.189
Toezicht en handhaven	2.828.988	3.984.584	2.596.375	3.656.953
Advies en projecten	4.966.269	6.994.911	4.771.392	6.720.430
Totaal milieubeheer	11.529.340	16.013.628	10.819.839	15.239.572
8.3 bouwen & wonen				
Vergunning behandelen	3.958.184	5.575.040	4.102.599	5.778.446
Toezicht en handhaven	3.134.335	4.414.662	2.403.706	3.385.582
Advies en projecten	1.685.869	2.374.520	1.538.775	2.167.340
Totaal Bouwen	8.901.875	12.364.222	8.045.080	11.331.368
0.4 Overhead	7.946.636		7.606.704	
Totaal lasten en baten	**28.377.850**	**28.377.850**	**26.471.623**	**26.570.941**
Resultaat positief		**-**		**99.318**

De baten 2023 van € 26,6 miljoen betroffen voor milieutaken € 15,2 miljoen oftewel 57 % (2022: 56%) en voor bouwtaken: € 11,3 miljoen oftewel 43 % (2022: 44%).

De gerealiseerde baten van € 26,6 miljoen blijven € 1,8 miljoen achter op de begrootte baten van € 28,4 miljoen. Deze achterstand doet zich vooral voor bij toezicht en handhaving bouwen (€ 1 miljoen). Bij de milieutaken lopen we € 8 ton achter. De onderproductie bij milieu doet zich voor bij zowel vergunningverlening, toezicht handhaving als bij de projecten.

We realiseren een positief resultaat van € 1 ton. Dit lichten in de volgende paragrafen toe.

Specificatie van de overhead

In de volgende tabel ziet u een specificatie van de overheadkosten 2023.

Omschrijving	Begroting 2023	Rekening 2023
Salariskosten management en staf	3.617.384	3.663.251
Opleidingskosten	326.623	260.949
Piofah taken gastheer	2.677.143	2.393.583
Kapitaallasten	271.508	276.446
Overige materiele kosten	659.138	739.041
Bijdrage regionaal stelsel	394.840	273.434
Totaal overhead	**7.946.636**	**7.606.704**
Totaal lasten	**28.377.850**	**26.471.623**
Overhead als percentage van de totale lasten	**28,00%**	**28,70%**

De realisatie van € 7,6 miljoen overhead blijft € 3 ton achter bij de begroting van € 7,9 miljoen. Het gerealiseerde percentage overhead als percentage van de lasten is met 28,7% hoger dan begroot (28%). Omdat de totale lasten bij de begroting achterblijven, komen we op een iets hoger percentage uit.

Staat van baten en lasten – categoriale indeling

De volgende staat van lasten en baten gaat uit van categorieën. Deze geeft zicht op de werkelijke uitgaven, de begrotingscijfers 2023 en de prognose volgens de rapportage die in december 2023 door het Algemeen Bestuur is vastgesteld. Voor de verschillenanalyse gaan we uit van deze laatste rapportage die het meest actueel is. Verschillen zijn in algemeenheid te wijten aan ontwikkelingen in november en december 2023, de decemberrapportage is gebaseerd op de cijfers tot en met oktober 2023.

Omschrijving	Begroting 2023	Rapportage dec 2023	Werkelijk	Verschil
Lasten				
		I	II	I -II
Salarissen en sociale lasten	16.958.141	13.719.000	13.985.949	-266.949
Opleidingskosten	326.623	227.000	260.949	-33.949
Kosten ontwikkelprogramma	1.013.124	1.531.000	1.314.335	216.665
Inhuur	5.766.360	6.429.000	6.933.789	-504.789
Materiële kosten tbv opdrachtgevers	310.974	190.000	294.097	-104.097
Piofah gastheer	2.677.143	2.662.000	2.393.583	268.417
Kapitaallasten	271.508	272.000	276.446	-4.446
Overige materiele kosten	659.138	719.000	739.041	-20.041
Bijdrage regionaal stelsel	394.840	395.000	273.434	121.566
Totaal lasten	**28.377.850**	**26.144.000**	**26.471.623**	**-327.623**
Baten				**0**
				0
Deelnemersbijdragen	24.591.541	23.643.000	23.593.782	49.218
Ontwikkelbijdrage	144.451	144.451	144.451	0
Baten bovenregionale taken	2.099.030	1.550.000	1.531.146	18.854
Subsidies en overige	1.203.829	739.000	667.613	71.387
Vrijval bestemmingsreserve	339.000	339.000	339.000	0
Rentebaten		250.000	294.949	-44.949
Totaal baten	**28.377.850**	**26.665.451**	**26.570.941**	**94.510**
Resultaat 2023, verschil tussen baten en lasten		**521.451**	**99.318**	**422.133**

Toelichting op verschillen

Salarissen en sociale lasten

De salariskosten zijn € 2,6 ton hoger dan de prognose uit december 2023. Dat komt door een dotatie aan voorziening verlof € 1,6 ton en doordat er iets minder uren zijn verantwoord op ontwikkeluitgaven (zie ook onderschrijding ontwikkeluitgaven).

Opleidingskosten

We begroten 2% van de begrote salarissen en sociale lasten voor opleidingskosten. We hebben in 2023 vooral ingezet op ontwikkeluitgaven en daarom ons reguliere ontwikkelbudget niet volledig ingezet. In de decemberrapportage hebben we de prognose verlaagd naar € 2,3 ton. De realisatie valt uiteindelijk iets hoger uit.

Kosten ontwikkelprogramma

In 2023 verantwoorden we € 1,3 miljoen aan ontwikkeluitgaven. Daarmee overschrijden we de begroting van € 1 miljoen met € 3 ton. In de decemberrapportage maakten we melding van een overschrijding op dit budget. We prognosticeerden ontwikkeluitgaven van € 1,5 miljoen. In november en december 2023 zijn minder uren op deze projecten geschreven dan dat we ingeschat hadden en een deel van de uitgaven schuift door naar 2024.

In het volgende overzicht ziet u waaraan we deze middelen besteed hebben:

Ruim € 9 ton van de € 1,3 miljoen is uitgegeven aan de vervanging van ICT-systemen. Het gaat om ons zaaksysteem, het financiële pakket, het HRM-systeem en de tijdschrijfmodule. Omdat het investeringen betreft in systemen die we vanaf 2024 als licentie[3] afnemen, mogen we deze uitgaven niet activeren. Dat betekent hoge kosten in 2023. Te meer omdat we in 2023 ook uitgaven hebben aan ons huidige zaaksysteem. Voordeel is wel dat we vanaf 2024 beperkte lasten hebben en we een deel van de begrote afschrijvingslasten in komende jaren kunnen laten vrijvallen.
Verder hebben we ruim € 2 ton besteed om klaar te zijn voor de Omgevingswet. Ten slotte hebben we € 0,8 ton uitgetrokken voor een traineeprogramma waarmee we vijf nieuwe medewerkers hebben opgeleid. Dit programma is ook deels betaald uit de rijksbijdrage SPUK IBP.

De inzet dekken we voor € 1,4 ton uit het restant van het ontwikkelprogramma 2020-2023. Dit budget stond eind 2022 als vooruit ontvangen op de balans. De overige middelen dekken we uit de bestemmingsreserve Omgevingswet van € 3,4 ton en uit overige budgetten van de ODRN.

3 Het gaat om Software as a Service (SaaS) systemen. Deze stellen ons in staat om via internet verbinding te maken met toepassingen in de cloud en deze te gebruiken. We worden geen eigenaar van de software, maar betalen jaarlijks licenties.

In € *1.000	Uren * tarief	Materiële lasten	Totaal
Vervanging ICT systemen	621	354	975
Invoeringskosten Omgevingswet	256	-	256
ODRN traineeprogramma	83	-	83
Totaal	**959**	**354**	**1.313**

Inhuur

De volgende tabel laat het percentage inhuur van de salariskosten en inhuur zien:

Omschrijving	Begroting 2023	Rapportage dec 2023	Rekening 2023
Salariskosten	16.958.141	13.719.000	13.985.949
Inhuur	5.766.360	6.429.000	6.933.789
Totaal	**22.724.501**	**20.148.000**	**20.919.738**
Aandeel inhuur van totaal	25%	32%	33%

We begroten een aandeel inhuur van 25%. In 2023 werd duidelijk dat we op een groter aandeel inhuur uit zouden komen. In de rapportage december 2023 hebben we dit percentage bijgesteld naar 32%. Uiteindelijk realiseren we een aandeel inhuur van 33%. Het hoge aandeel inhuur hangt vooral samen met krapte op de arbeidsmarkt. Hierdoor weten we onvoldoende vast personeel aan ons te binden. Een groot aandeel in huur is ook deels een strategische keuze met het oog op de verdere invoering van de Wkb op 1 januari 2025. Dat betekent dat er bouwtaken voor ons komen te vervallen. De bouwafdelingen hebben dan ook een groter aandeel inhuur (42%) dan de milieuafdelingen (27%)[4]. Dat is ook een gevolg van de ontvlechting van de bouwtaken door de gemeente Nijmegen.

We overschrijden de prognose inhuur met € 5 ton. De prognose is gebaseerd op lopende contracten en genormeerde productieve uren (95%) per jaar. Inhuur is gemiddeld productiever (97%) geweest waardoor de kosten hoger uit zijn gevallen.

Materiële kosten voor opdrachtgevers

Dit betreft diverse materiële kosten die we aan onze opdrachtgevers doorbelasten. Het gaat bijvoorbeeld om de inkoop van specialistisch adviezen over onder andere milieueffectrapportages en asbestonderzoeken. Deze kosten vallen € 1 ton hoger uit dan de prognose. Dat komt door de afrekening van inzet door de ODRA eind 2023.

PIOFAH-taken

We realiseren een voordeel van € 2,7 ton. Dat komt voor € 1,7 ton door lagere ICT-kosten. Wij doen het beheer hiervan zelf en verantwoorden deze kosten onder materiële lasten. Verder vallen de kosten facilitair € 38.000 lager uit onder andere door minder repro. Tenslotte we ontvangen een restitutie in verband met een positief jaarresultaat 2023 van de IRVN (ICT) van € 32.000.

Kapitaallasten

De kapitaallasten betreft afschrijvingskosten 2023. Deze zijn in lijn met de prognose.

Overige materiële kosten

Overige materiële kosten betreft diverse uitgaven. We voorzagen in de decemberrapportage een overschrijding van € 60.000 op dit budget door hogere zakelijke reisvergoedingen. Nu corona achter de rug is, wordt er meer gereisd.
In onderstaand tabel geven we een uitsplitsing van deze kosten met een specificatie van verschillen ten opzichte van de december 2023 prognose.

4 Deze aandelen zijn berekend op basis van fte's.

	Begroting 2023	Prognose december 2023	Realisatie 2023	Verschil
Reiskosten zakelijk	62.855	122.717	117.406	5.310
Software en overig ICT	44.654	44.654	92.179	-47.525
Overige specifieke kosten	63.684	63.684	70.269	-6.585
Personeelsact. ext. locatie	26.565	26.565	56.256	-29.691
Arbokosten en thuiswerkvergoeding	59.619	59.619	47.399	12.219
Advieskosten	40.168	40.168	43.960	-3.792
Parkmobile/fietsstal	44.955	44.955	39.487	5.468
Controle kosten accountant	57.488	57.488	39.290	18.198
Verzekeringen	30.116	30.116	29.550	566
Leasekosten	31.311	31.311	25.667	5.644
Communicatiekosten	32.753	32.753	25.063	7.690
Overig < € 25.000	164.970	164.970	152.515	12.455
Totaal	**659.138**	**719.000**	**739.041**	**-20.041**

We lopen met een overbesteding van € 20.041 nagenoeg in de pas met de prognose. De overschrijding op software en overig ICT komt doordat het beheer van diverse ICT-contracten is overgegaan van de gastheerschap naar de ODRN, zie ook daling kosten Piofah. Per saldo zijn we ook minder geld kwijt aan ICT-contracten. Dat komt doordat we, met het oog op de vervanging van ons zaaksysteem WRS, minder hebben uitgegeven aan het beheer hiervan. De overschrijding voor personeelsactiviteiten externe locaties heeft te maken met een feest in het kader van het 10-jarig jubileum van de ODRN.

Bijdrage regionaal stelsel

We boeken een voordeel van € 1,2 ton doordat diverse stelseltaken lager uitvallen dan begroot. Zo is er, in afwachting van een besluit over de inzet van deze middelen, geen inzet geweest op de datagestuurd werken. Dit leverde een voordeel op van € 39.000. De rol van functionaris gegevensbescherming doen we zelf. Deze stelseltaak is vervallen. Dat levert een voordeel op van € 25.000. Tenslotte zijn er overige diverse afrekeningen die lager uitvallen.

Deelnemersbijdragen

De in 2023 gerealiseerde bijdragen van € 23,5 miljoen blijven achter op de begroting. De werkplannen geven een actueler inzicht in onze productieafspraken en zijn daarom relevanter dan de begroting. In onderstaand tabel ziet u daarom per deelnemer de gerealiseerde bijdrage versus de werkplannen.

We hebben werkafspraken gemaakt voor in totaal € 24,7 miljoen. Met een realisatie van € 23,6 miljoen lopen we € 1,1 miljoen (5%) achter. Opvallende uitschieters zijn de gemeente Wijchen -15% en de gemeente Nijmegen -7%. Bij de gemeente Wijchen blijft het aantal milieumeldingen achter. Verder is er minder advisering op bodemtaken geweest. De gemeente Nijmegen blijft vooral achter bij toezicht, handhaving en specialistisch advies. Verder is er ook in de loop van het jaar minder op bepaalde projecten gerealiseerd waaronder het project kamerverhuur. Het project Luchtkwaliteit en bedrijven Nijmegen een hogere realisatie als gevolg van de aanvullende inzet bij Nijmegen West en Weurt (APN).
In de bijlage geven we een nadere detaillering van de omzet.

Ontwikkelbijdrage

Zie hiervoor de Kosten ontwikkelprogramma.

Deelnemer	Werkplan 2023	Realisatie 2023	Verschil	% werkplan gerealiseerd
Gemeente Berg en Dal	2.553.075	2.522.542	-30.764	99%
Gemeente Beuningen	2.017.031	1.969.915	-47.296	98%
Gemeente Druten	643.396	616.755	-26.696	96%
Provincie Gelderland	7.660.392	7.502.569	-157.300	98%
Gemeente Heumen	967.098	933.869	-34.077	97%
Gemeente Nijmegen	9.850.006	9.159.761	-690.331	93%
Gemeente Wijchen	1.043.131	888.371	-155.480	85%
Totaal Deelnemers	**24.734.129**	**23.593.782**	**-1.141.944**	**95%**

Baten bovenregionale taken

Dit gaat om werkzaamheden die we voor andere omgevingsdiensten en de provincie Overijssel uitvoeren. In de volgende tabel ziet u de uitsplitsing hiervan:

Opdrachtgever	Werkplan 2023	Realisatie 2023	Verschil	% werkplan gerealiseerd
Provincie Overijssel	866.920	800.407	-66.512	92%
ODRA	560.567	304.355	-256.212	54%
ODA	275.901	116.338	-159.563	42%
ODDV	152.859	108.284	-44.575	71%
ODNV	142.022	100.342	-41.679	71%
OVIJ	81.738	72.832	-8.905	89%
ODR	59.559	14.275	-45.284	24%
OD IJSSELLAND	20.813	6.266	-14.547	30%
OD TWENTE	10.600	5.647	-4.953	53%
ODH	2.399	2.399	0	100%
Bovenregionaal	**2.173.378**	**1.531.146**	**-642.230**	**70%**

We blijven ruim € 6 ton achter op de werkplannen. Dat komt vooral door minder productie voor de ODRA (- € 2,6 ton) en de ODR (- € 1,6 ton). Dit hangt samen met de overdracht van de taken van complexe gemeentelijke vergunningen naar de individuele omgevingsdiensten. Voorheen voerde de ODRN deze werkzaamheden uit.

Subsidies en overige opbrengsten

In de eerste onderstaande tabel ziet u een uitsplitsing van de subsidies en overige opbrengsten.

Bij de twee specifieke uitkeringen gelden meerjarige afspraken. De niet in 2023 bestede bijdrage verantwoorden we op de balans als vooruit ontvangen bijdragen.

	Realisatie 2023
DCMR	117.334
ODNL	176.558
SPUK Interbestuurlijk programma VTH	244.291
SPUK Extra ondersteuning toezicht en handhaving energiebesparingsplicht	125.656
Project IPPC provincie Gelderland	3.775
Totaal	**667.613**

Voor de inzet van subsidies van DCMR en ODNL hebben we afspraken gemaakt. Onderstaand tabel laat de in 2023 beschikte en bestede bedragen zien.

De onderschrijding bij de subsidies van DCMR komt door personele krapte en door ziekte. De beschikking ODNL loopt door in 2024. Wat we in 2023 niet hebben besteed, mogen we in 2024 inzetten.

Subsidieverstrekker	Beschikking	Besteed in 2023	Beschikt minus besteed in 2023
DCMR	218.164	117.334	100.830
ODNL	302.139	176.558	125.581

Balans

bedragen in euro's

Activa	ultimo 2022	ultimo 2023
VASTE ACTIVA		
Materiele vaste activa		
Investeringen met een economisch nut	853.572	589.814
TOTAAL VASTE ACTIVA	**853.572**	**589.814**
VLOTTENDE ACTIVA		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd <1 jaar		
-Vorderingen op openbare lichamen	973.544	1.424.251
-Uitzettingen in 's Rijks schatkist	2.980.750	1.589.839
-Overige vorderingen		
Liquide middelen	135.295	864.450
Overlopende activa		
Nog te ontvangen bedragen	43.137	1.073.171
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	**4.132.725**	**4.951.711**
TOTAAL	**4.986.297**	**5.541.525**

Passiva	ultimo 2022	ultimo 2023
VASTE PASSIVA		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	718.070	104.177
Bestemmingsreserve	339.000	
Resultaat boekjaar	-613.893	99.318
Totaal eigen vermogen	443.177	203.495
Voorzieningen		
Voorziening harmonisatietoelage	178.703	147.183
Voorziening verlof stuwmeren	456.742	613.335
Totaal voorzieningen	635.445	760.517
TOTAAL VASTE PASSIVA	**1.078.622**	**964.013**
VLOTTENDE PASSIVA		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd <1 jaar		
-Schulden aan openbare lichamen	1.670.232	1.132.545
-Overige schulden	1.270.855	2.312.735
Overlopende passiva		
-Verplichtingen	966.588	1.132.232
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	**3.907.675**	**4.577.513**
TOTAAL	**4.986.297**	**5.541.525**

Toelichting op balans

Vaste activa

Materiële vaste activa

In het volgende overzicht ziet u het verloop van de materiële vaste activa in het boekjaar.

Investeringen met economisch nut	Boekwaarde 12/31/2022	Investeringen	Desnvesteringen	Afschrijvingen	Boekwaarde 12/31/2023
Inrichting	700.462	5.638		123.050	583.050
ICT software	140.866		-44.579	96.286	0
ICT Pc's e.d.	12.244	7.051		12.530	6.766
Totaal	**853.572**	**12.689**	**-44.579**	**231.867**	**589.816**

We hebben de boekwaarde per 31 12 2023 van de software in 2023 als desinvestering ten laste van het resultaat gebracht. Het gaat om investeringen in het zaaksysteem WRS. Dit systeem is vanaf 1 januari 2024 vervangen door OpenWave, een nieuw zaaksysteem.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd van < 1 jaar

Vorderingen op openbare lichamen 1.424.251

Dit gaat om het debiteurensaldo per ultimo 2023:

Afrekeningen deelnemers	896.080
Afrekeningen andere omgevingsdiensten	325.205
DCMR en ODNL	195.671
Overige	7.295
Totaal	**1.424.251**

De afrekening deelnemers betreft vooral een vordering op de provincie Gelderland. Door diverse aanvulende opdrachten waren de in 2023 afgerekende voorschotten te laag.

Uitzettingen in 's Rijks schatkist 1.589.839

Met ingang van januari 2014 is de ODRN verplicht te 'schatkistbankieren'. Dit houdt in dat we alles boven € 1.000.000 op de rekening courant bij de BNG moeten afstorten bij het Rijk, die dit gebruikt als eigen financieringsmiddel. Bij behoefte kunnen we over dit tegoed beschikken. Zoals uit het volgende overzicht blijkt is in 2023 het drempelbedrag niet overschreden.

omschrijving	kwartaal 1	kwartaal 2	kwartaal 3	kwartaal 4
Drempelbedrag	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	540.074	579.027	186.523	605.530
Ruimte onder het drempel bedrag	459.926	420.973	813.477	394.470
Overschrijding	0	0	0	0

Liquide middelen 864.450

Eind 2023 bedroeg het saldo bij de BNG € 864.450.

Overlopende activa

Nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen 1.073.171

Deze post bestaat uit:

Te vorderen BTW	430.460
Huur en servicekosten 2024	512.085
Afrekening stelselbijdragen	27.592
Afrekening gastheerschap 2023	15.351
Afrekening IRVN 2023	31.800
Rentebaten Q4 2023	55.884
Totaal	**1.073.171**

We hebben de huur en servicekosten 2024 in 2023 afgerekend. Dit verantwoorden we eind 2023 als vooruitbetaalde post. Verder leiden de afrekeningen van de stelselbijdragen, het gastheerschap, de aangifte btw en de afrekening met de IRVN (ICT) tot diverse terug te ontvangen bedragen. Ten slotte verantwoorden we rentebaten Q 4 2023 die we begin 2024 ontvangen hebben.

Vaste passiva

Eigen vermogen 203.495

Het eigen vermogen bestaat uit het saldo van de reserves van € 104.177 plus het gerealiseerde en nog te bestemmen resultaat over 2023 van € 99.318. In de volgende tabellen geven we u een overzicht hiervan.

Overzicht reserves

in €	Saldo 31 december 2022	Resultaat-bestemming 2022	Onttrekking bestemmings reserve	Saldo 31 december 2023
Algemene reserve	718.070	-613.893		104.177
Bestemmingsreserve invoeringskosten OW	339.000		-339.000	-
Resultaat 2022	-613.893	613.893		-
Totaal reserves	**443.177**	**-**	**-339.000**	**104.177**

Het gerealiseerde resultaat over 2022 van -€ 613.893 is door het Algemeen Bestuur bestemd bij vaststelling van de rekening 2022. Bij dit besluit heeft het Algemeen Bestuur besloten dit resultaat ten laste van de algemene reserve te brengen. Ook de bestemmingsreserve voor invoeringskosten van de Omgevingswet is conform besluit van het Algemeen Bestuur in 2023 ingezet. Het Algemeen Bestuur dient het gerealiseerde resultaat over 2023 nog te bestemmen.

Gerealiseerd resultaat

Gerealiseerd resultaat per 31-12-2022	-613.893
Bestemd ten laste van de algemene reserve	613.893
Gerealiseerd resultaat 2023	99.318
Nog te bestemmen resultaat 2023	**99.318**

Voorzieningen 760.517

Het Dagelijks Bestuur heeft op 4 september 2014 besloten tot de instelling van drie voorzieningen. Dit was noodzakelijk omdat de provincie Gelderland de verplichtingen aan de ODRN, voortkomend uit het Gelders Sociaal Plan (GSP), heeft afgekocht. Het gaat om de afkoop van:

- Harmonisatietoelage: het verschil tussen werkelijk brutosalaris bij de provincie en het salaris volgens het functiehuis bij de ODRN tijdens het dienstverband van de medewerker.
- Verlofstuwmeer: verlofsaldi per 1 april 2013 maal het per medewerker betreffende uurtarief.
- Reiskosten woon- werkverkeer: Opgeheven per 1 april 2017.

Vanaf 2022 vormen we ook een voorziening voor verlofsparen en bovenwettelijk verlof. We voorzien het saldo uren verlofsparen en bovenwettelijk verlof per 31 december voor 100%.

Mutatieoverzicht voorzieningen

	harmonisatie toelage	verlof stuwmeer	bovenwettelijk Verlofsparen	totaal
saldo per 31-12-2022	**178.703**	**33.623**	**423.119**	**635.445**
bij: toevoegingen			161.664	161.664
af: onttrekkingen	31.521	5.071		36.592
saldo per 31-12-2023	**147.183**	**28.552**	**584.783**	**760.517**

We onttrekken de werkelijke kosten aan de voorzieningen harmonisatietoelage en verlofstuwmeer. We brengen deze ten gunste van de exploitatie, waarmee deze kosten budgettair neutraal zijn.

Het saldo verlofsparen en bovenwettelijk verlof is in 2023 met bijna € 161.664 oftewel ruim 3.000 uur toegenomen. Dit komt vooral doordat medewerkers hun verlof niet volledig hebben opgenomen. Dat heeft te maken met de onderbezetting in 2023. We kunnen de toename ook deels verklaren doordat in de CAO 2023 het aantal bovenwettelijke vakantiedagen is uitgebreid met 7,2 uur. Een klein deel van de toename komt door uitbreiding van het aantal fte.

Vlottende passiva

Schulden aan openbare lichamen 1.132.545

Deze post bestaat uit:

Loonheffing december 2023	934.834
Pensioenpremie december 2023	185.979
Te verrekenen salaris en overige	11.731
	1.132.545

Overige schulden 2.312.735

Deze post bestaat uit

Afrekeningen deelnemers	1.666.276
Afrekeningen andere omgevingsdiensten en pr. Overijssel	103.212
Overige crediteuren	543.247
	2.312.735

We moeten in totaal ruim € 1,6 miljoen aan deelnemers terugbetalen. Dat heeft vooral te maken met het niet volledig realiseren van de werkplannen.

Overlopende passiva

Verplichtingen 1.132.232

De verplichtingen bestaat uit de volgende bedragen:

Vooruitontvangen SPUK bijdragen	530.926
N.t.b. kosten inhuur 2023	255.227
Eindafrekening ODRA	142.702
Diverse nog te betalen kosten 2023	105.332
Creditnota provincie Gelderland	54.549
Afrekening stelseltaken	26.136
Vooruitontvangen bijdragen Provincie Gelderland	17.361
Totaal	**1.132.232**

Een aantal bedragen lichten we hierna toe.

Vooruitontvangen SPUK bijdragen

We krijgen vanaf 2022 twee specifieke uitkeringen (SPUK) van het rijk. Ontvangen middelen die we in 2022 en 2023 niet inzetten, verantwoorden we op de balans als vooruit ontvangen. In volgende tabel ziet u het verloop per uitkering:

	Vooruit ontvangen 31 12 2022	Ontvangen in 2023	Besteed in 2023	Vooruit ontvangen 31 12 2023
SPUK Extra ondersteuning toezicht en handhaving energiebesparingsplicht	135.607	180.104	125.656	190.056
SPUK Interbestuurlijk programma VTH	185.162	399.999	244.291	340.870
Totaal	**320.769**	**580.103**	**369.946**	**530.926**

Creditnota provincie Gelderland

Dit betreft een creditering van een foutieve factuur.

Vooruitontvangen bijdrage provincie Gelderland

We hebben in 2021 € 53.271 ontvangen voor het project IPPC bekendmakingen. Deze bijdragen zijn in 2022 en 2023 grotendeel besteed. Het resterende bedrag van het project IPPC van de provincie Gelderland van € 17.361 zetten we in 2024 in.
In deze tabel geven we een overzicht van de mutaties in 2023:

	Saldo 31 12 2022	Besteed in 2023	Saldo 31 12 2023
IPPC Pr GLD	21.136	3.775	17.361

Overige onderwerpen

In deze paragraaf lichten we een aantal overige onderwerpen toe: niet in de balans opgenomen verplichtingen, vennootschapsbelasting, inzicht in artikel 28 en de bezoldiging van onze topfunctionarissen en bestuurders op basis van de Wet Normering Topinkomens.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

De gemeente Nijmegen verzorgt facilitaire en documentaire dienstverlening voor de ODRN. Deze taken zijn beschreven in de Samenwerkingsovereenkomst ODRN – Gemeente Nijmegen 2024-2025. Deze overeenkomst gaat over de periode van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2025. Voor de huur van ons kantoorpand hebben we een separate huurovereenkomst met de gemeente Nijmegen. Deze overeenkomst loopt tot en met 31 12 2024.

De omvang van deze overeenkomsten zijn voor 2024 € 958.990 (facilitair € 320.883 documentaire dienstverlening € 126.022 en huur incl., servicekosten € 512.085).

De ICT hebben we ondergebracht bij de IRVN, de regionale samenwerkingspartner op ICT-gebied voor de gemeenten in Het Rijk van Nijmegen. Voor 2024 is de bijdrage € 1.149.000.

Vennootschapsbelasting

Nagenoeg alle taken van de ODRN zijn door wetgeving voorgeschreven.
Deze overheidstaken zijn vrijgesteld van vennootschapsbelasting (VPB). De verrekening van de zeer geringe overige taken (bijvoorbeeld het geven een workshop) gebeurt tegen kostprijs, waardoor geen VPB verschuldigd is. In de financiële verordening is opgenomen dat resultaten voor commerciële activiteiten terugbetaald worden aan de opdrachtgever.

Inzicht artikel 28

Er is geen sprake van een structurele toevoeging/onttrekking van reserves en een post onvoorzien is in de begroting niet beschikbaar.

Wet normering topinkomens

Op basis van de Wet normering topinkomens (Wnt) publiceren wij de bezoldiging aan topfunctionarissen. Binnen de ODRN gelden de volgende personen als topfunctionaris: de directeur, de adjunct-directeur en de bestuursleden. We kennen geen toezichthouders (RvC/RvT) zoals in de Wnt omschreven.

Onze bestuursleden zijn:

Naam	Functie	Periode in 2023
Dhr. J.W.M. van der Meer (provincie Gelderland)	Voorzitter Algemeen en Dagelijks Bestuur	Tot juli 2023
Dhr. H. Zoet (provincie Gelderland)	Voorzitter Algemeen en Dagelijks Bestuur	Vanaf juli 2023
Dhr. S. Versluijs (Beuningen)	Algemeen en Dagelijks Bestuur	Heel 2023
Dhr. R. Thoonen (Druten)	Algemeen Bestuur	Heel 2023
Dhr. N.P. Vergunst (Nijmegen)	Algemeen Bestuur	Heel 2023
Dhr. T. van Elferen (Nijmegen)	Algemeen en Dagelijks Bestuur	Heel 2023
Dhr. T. van Bronkhorst (Wijchen)	Algemeen Bestuur	Heel 2023
Dhr. A. ten Westeneind (Berg en Dal)	Algemeen Bestuur	Heel 2023
Dhr. V. Arts (Heumen)	Algemeen en Dagelijks Bestuur	Heel 2023

Onze bestuursleden ontvangen geen bezoldiging

De bezoldiging van de directie heeft in 2023 de Wnt-norm niet overschreden. Het voor de ODRN toepasselijke bezoldigingsmaximum was in 2023 € 223.000. Het gaat om het algemeen bezoldigingsmaximum. De bezoldiging van de directie blijkt uit de volgende tabellen:

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Gegevens 2023		
bedragen x € 1	**S.P. Kuils**	**R.H. Kraan**
Functiegegevens	Directeur	Adjunct directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 tm 31/12	01/01 tm 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	119.269,64	100.441,39
Beloningen betaalbaar op termijn	17.864,28	15.684,60
Subtotaal	*137.133,92*	*116.125,99*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	137.133,92	116.125,99
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t. n.v.t.	n.v.t. n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2022			
bedragen x € 1	**S.P. Kuils**	**R.H. Kraan**	**M.M.C.Prins**
Functiegegevens	Directeur	Adjunct directeur	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/11 tm 31/12	01/01 tm 31/12	01/01 tm 30/04
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1
Dienstbetrekking?	nee	ja	Nee
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	17.943,94	100.752,80	47.176,36
Beloningen betaalbaar op termijn	3.317,24	16.323,12	n.v.t.
Subtotaal	*21.261,18*	*117.075,92*	*47.176,36*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	36.098,63	216.000,00	71.013,70
Bezoldiging	21.261,18	117.095,92	47.176,36

Gegevens 2022		
bedragen x € 1	**Hans van der Noordt**	
Functiegegevens	Directeur	
Kalenderjaar	**2022**	**2021**
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01/04 tm 15/06	nvt
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	2,5	nvt
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	1	nvt
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 206	€ 199
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalender-maand 1 t/m 12	71.500,00	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)	31.270,00	nvt
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	Ja	
Bezoldiging in de betreffende periode	31.270,00	nvt
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	31.270,00	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	nvt	
Bezoldiging	**31.270,00**	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de over-schrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt	

Bijlagen

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie
op grond van artikel 3 van de Regeling
informatieverstrekking sisa d.d. 30-1-2024

Verstrekker	Uitkerings-code	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator
IenW	**E93**	**Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH**	Totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle R *Indicator: E93/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E93/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E93/03*
			€ 244.291	€ 259.130	Nee
			Naam activiteit	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. *Indicator: E93/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E93/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E93/06*
			1 IPB VTH AADV act. 1	€ 49	€ 244
			2 IBP VTH Deelname werkgroepen act. 1	€ 5.208	€ 5.208
			3 IBP VTH Business Intelligence en datakwaliteit act. 1	€ 1.411	€ 1.411
			4 IBP VTH Aanleveren data act. 2	€ 9.438	€ 17.368

			5	IBP VTH Data geletterdheid act. 3	€ 487	€ 487
			6	IBP VTH Pilot themasessie Kennisdelen ZZS act. 3	€ 584	€ 584
			7	IBP VTH Breed traineeprogramma act. 3	€ 2.627	€ 2.627
			8	IBP VTH Traineeprogramma VV milieu act. 3	€ 162.677	€ 168.515
			9	IBP VTH Toetsingskader afval act. 3	€ 1.800	€ 1.800
			10	IBP VTH Implementatie LHS OW act. 5	€ 7.298	€ 7.298
			11	IBP VTH Openbaar maken HH beschikkingen act. 7	€ 681	€ 681
			12	IBP VTH AV-beleid opbouwen kennisinfrastructuur act. 9	€ 2.384	€ 2.822
			13	IBP VTH Transitie opgaven in regionale strategiën act. 9	€ 4.524	€ 4.962
			14	IBP VTH Implementeren VTH-Beleid act. 11	€ 31.797	€ 31.797
			15	IBP VTH Coördineren SPUK aanvraag	€ 13.326	€ 13.326

Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie
op grond van artikel 3 van de Regeling
informatieverstrekking sisa d.d. 30-1-2024

ZK	F21	Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, tweede lid van de Regeling (ja/nee)	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, zesde lid, van de Regeling (ja/nee)	Eind-verantwoording (ja/nee)
			Aard controle R *Indicator: F21/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: F21/02*	*Aard controle R* *Indicator: F21/03*	*Aard controle D2* *Indicator: F21/04*	*Aard controle R* *Indicator: F21/05*
			€ 125.656	€ 142.495	Nee	Ja	Nee

2. Rechtsmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid het dagelijks bestuur
De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 31 augustus 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.
Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 794.149.

De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevinding
Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. Er zijn geen geconstateerde afwijkingen boven het grensbedrag.

In de paragraaf bedrijfsvoering hebben we op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid.

3. Accountantsverklaring

4. Specificatie omzet deelnemers

De volgende tabel geeft een specificatie van de omzet van onze deelnemers:

Domein	Vakgebied	BERG EN DAL	BEUNINGEN	DRUTEN	GELDERLAND	HEUMEN	NIJMEGEN	WIJCHEN	Eindtotaal
BRIKS	Juridische diensten	56.264	98.964		42.193	13.775	121.096		332.292
	Specialistisch Advies	114.086	122.476	5.071	81.015	24.470	357.550	8.670	713.338
	Toezicht & Handhaving	563.424	322.008	29.056	172.447	159.718	2.065.173	61.278	3.373.104
	Vergunningverlening	1.038.664	647.962	26.016	445.963	329.282	3.191.799	57.896	5.737.580
Milieu	Juridische diensten	10.079	34.794	1.996	221.434	1.340	27.385	2.396	299.425
	Specialistisch Advies	28.115	54.211	72.635	287.087	16.399	132.413	87.904	678.763
	Toezicht & Handhaving	303.617	326.450	271.976	777.052	209.381	1.131.962	363.799	3.384.237
	Vergunningverlening	162.878	130.525	127.912	3.048.520	49.973	542.627	176.254	4.238.688
Projecten		175.773	174.735	61.041	956.067	62.475	1.261.116	105.655	2.796.862
Maatwerk opdrachten		69.642	57.790	21.053	1.470.791	67.056	328.641	24.520	2.039.492
Eindtotaal		**2.522.542**	**1.969.915**	**616.755**	**7.502.569**	**933.869**	**9.159.761**	**888.371**	**23.593.782**

5. Onze producten in €'s

In deze bijlage geven we inzicht in de realisatie per product.

In de volgende tabel ziet u dat de baten 2023 voor €25,8 miljoen bestaan uit reguliere bedrijfsuitoefening.

	Gerealiseerde baten 2023
Deelnemersbijdragen	23.593.782
Baten bovenregionale taken	1.531.146
Subsidies en overige	667.613
Baten uit reguliere bedrijfsuitoefening	**25.792.541**
Ontwikkelbijdrage	144.451
Vrijval bestemmingsreserve	339.000
Rentebaten	294.949
Overige baten	**778.399**
Totale baten	**26.570.941**

De baten uit reguliere bedrijfsuitoefening bestaan uit €19,8 miljoen omzet producten en afgerond € 6 miljoen omzet projecten (zie tabel). De € 19,8 miljoen omzet producten specificeren we op de volgende pagina.

	Baten 2023
Producten	19.798.643
Projecten/maatwerkopdrachten	5.993.898
Baten uit reguliere bedrijfsuitoefening	**25.792.541**

In deze tabel geven we inzicht in de gerealiseerde baten van de producten, totaal € 19,8 miljoen.

Domein	Externe PDC 2023	Realisatie 2023	Werkplan 2023
BRIKS	Advies beleidsontwikkeling BRIKS	19.416	36.828
	Advies evenementen	18.253	45.974
	Advies monumenten	2.282	80.997
	APV besluit	62.761	59.892
	Behandeling klachten BRIKS	265.866	345.891
	Bestraffende handhaving BRIKS	136.953	194.826
	Controle inrichtingseisen aanvraag Alcoholwetvergunning	1.974	2.966
	Herstellende handhaving BRIKS	359.634	500.058
	Informatieverzoeken BRIKS	682.601	889.968
	Juridisch advies BRIKS	69.232	37.480
	Melding BRIKS	640.914	642.411
	Omgevingsoverleg BRIKS	621.112	639.934
	Omgevingsvergunning BRIKS	4.399.169	3.777.710
	Piket Bouwen	9.155	31.828
	Rechtsbescherming BRIKS	263.190	353.095
	Toezicht APV besluit + evenementen	9.206	-
	Toezicht bestaande bouw BRIKS	448.557	462.738
	Toezicht Huisvestingswet	6.075	17.340
	Toezicht overige Illegaliteit	38.034	81.652
	Toezicht sloop/asbest	389.723	529.388
	Toezicht verleende omgevingsvergunning BRIKS	1.692.803	1.866.531
	Vergunning Huisvestingswet	35.422	15.971
	Vergunning Leegstandswet	19.068	13.690
	Verzoek tot handhaving BRIKS	27.602	44.560
Totaal BRIKS		**10.219.002**	**10.671.728**
Milieu	Actualisatietoets vergunningen	62.028	108.798
	Advies afval en circulaire economie	15.148	51.384
	Advies beleidsontwikkeling Milieu	62.008	66.306
	Advies bodem	55.647	140.561
	Advies fysieke leefomgeving	152.714	97.657
	Advies geluid en trillingen	35.249	91.668
	Advies HUP	13.003	12.916
	Advies lucht en geur	77.614	101.448
	Advies omgevingsveiligheid	34.928	102.366
	Behandeling klachten Milieu	353.966	230.806

Domein	Externe PDC 2023	Realisatie 2023	Werkplan 2023
	Behandeling ongewoon voorval	71.467	65.352
	Beoordeling (verplichte) rapportages	87.282	170.098
	Besluit laden en lossen gevaarlijke stoffen	1.540	-
	Bestraffende handhaving Milieu	66.587	175.552
	Goedkeuringsbesluit	68.344	35.609
	Hercontrole Milieu	604.198	522.813
	Herstellende handhaving Milieu	228.556	295.796
	Informatieverzoeken Milieu	227.236	319.502
	Juridisch advies Milieu	34.756	74.152
	Melding Milieu	521.773	783.078
	Milieucontrole	1.478.521	1.398.676
	Milieueffectrapportage	248.292	220.585
	Omgevingsoverleg Milieu	471.276	691.206
	Omgevingsvergunning Milieu	3.453.704	2.767.735
	Ontheffing besluit stortplaatsen	35.232	42.966
	Piket Milieu	25.519	14.007
	Rechtsbescherming Milieu	264.914	322.094
	Seveso inspectie	499.529	615.686
	Toezicht bodem	194.627	294.510
	Toezicht integraal HAT	94.527	47.914
	Verzoek tot handhaving Milieu	39.456	19.408
Totaal Milieu		**9.579.641**	**9.880.649**
Totaal		**19.798.643**	**20.552.377**

Project	Realisatie
1068 - Programma complexe vergunningverlening	368.103
1075 - Advies Wnb provinciale bedrijven	246.643
1029 - BRIKS ontwikkeling	191.399
1072 - Programmaproject Luchtadvies	175.195
630 - Complexe handhaving provinciale bedrijven	171.250
961 - Programmaproject geluid	143.015
1095 - IBP VTH Traineeprogramma VV Milieu act.3	138.677
991 - Luchtkwaliteit en bedrijven Nijmegen	133.526
1036 - SPUK extra toezicht en handhaving energiebesparingsplicht	124.889
473 - Risicokaart	121.374
1026 - Samenwerking RIVM-ODNL ZZS	118.426
464 - BRZO Oost Programmeren en Verantwoorden	98.208
409 - Ketentoezicht	86.643
465 - BRZO Oost Communicatie, opleiding en kwaliteit	85.981
431 - IGP: bijzonder handhaving en ondermijning	82.224
721 - Omgevingswet Provincie Gelderland	81.451
141 - Aanpak voor illegale kamerverhuur	78.316
1071 - Nieuwe aanpak toezichtsplannen	64.388
247 - Detachering gemeente Nijmegen	61.888
731 - Detachering Gelderland	55.911
1076 - Regievoering bedrijven	52.916
231 - EML Cofinanciering (energiecontroles)	51.706
Overige	3.261.769
Totaal	**5.993.898**

6. Risicobeheersing

In volgende tabel geven we u een specificatie van onze risico's.

nr	naam risico	beschrijving	soort risico	beheersmaatregel	restrisico	in €	kans aanduiding	kans in %	weerstands-component
1	Achterblijvende omzet	Achterblijvende omzet waardoor dekking van overhead en indirect productieve inzet wegvalt. De omzet blijft achter door onvoldoende capaciteit als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt.	1	We maken reële werkafspraken met onze opdrachtgevers. Deelnemers dienen substantiële aanpassingen minimaal 1 jaar vóór aanvang boekjaar aan te geven. We monitoren de omzetontwikkeling waardoor we kunnen bijsturen. We gaan ervan uit dat de gemeente Nijmegen de kosten betaalt van de ontvlechting van de BRIKS taken.	ja	702.000	groot	75%	526.500
2	Begrotingsrisico	Tegenvallers door onvoorziene omstandigheden	1	We monitoren onze uitgaven zodat we kunnen bijsturen. Onze belangrijkste uitgaven (loonsom, inhuur en gastheerschap) zijn contractueel vastgelegd en voorspelbaar.	ja	100.000	zeer klein	10%	10.000
3	Inflatie	Afwijkingen tussen de werkelijke kostenontwikkeling en de indexering. Waardoor we kostenstijgingen niet meer binnen onze begroting kunnen opvangen.	1	We baseren de indexering van de salarissen in eerste instantie op de CEP. We passen in jaar t+2 een nacalculatie toe op basis van de werkelijke kostenstijging van de salarissen. Het risico is dus beperkt tot verschillen voor een periode van 2 jaar tussen de CEP en de werkelijke kostenstijgingen.	ja	450.000	middel	50%	225.000
4	Uitval automatisering	Productieverlies door uitval van systemen	1	Evalueren uitval en verbeteracties doorspreken met gastheer en IRVN. Ook gaan wij verder met het "VerSaaSen" van het applicatielandschap waardoor we het risico op uitval van systemen (SLA) te beperken.	ja	40.000	middel	50%	20.000
5	Informatieveiligheid	De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) stelt strengere eisen aan de bescherming van natuurlijke persoonsgegevens. Daarnaast zijn de normen uit de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) op de ODRN van toepassing. Als we niet voldoen riskeren we boetes en schadelijkheidsstellingen.	2	Wij hebben de Cybermanager van Isastis geïmplementeerd om te monitoren of wij voldoen aan de AVG en de BIO, maar zijn daarbij ook afhankelijk van IRVN en Nijmegen (gastheerconstructie). In 2023 is verder uitvoering gegeven aan het PvA met als doel om in 2024 compliant te zijn. Daarnaast moeten wij voldoen aan de WPG en is in 2023 uitvoering gegeven aan de verbetervoorstellen vanuit de verplichte externe audit, ook met als doel om hier in 2024 aan te voldoen. Met onze functionaris gegevensbescherming gaan wij hiervoor jaarlijks een monitoringsplan opstellen.	nee				-

nr	naam risico	beschrijving	soort risico	beheersmaatregel	restrisico	in €	kans aanduiding	kans in %	weerstands-component
6	Ziekteverzuim	Een verzuimpercentage dat onze norm (5%) overstijgt waardoor we de productiviteitsnorm niet realiseren	1	We monitoren het ziekteverzuim periodiek, we zijn in overleg met het sociaal medisch team en sturen bij als we de norm (dreigen) te overschrijden. We nemen preventieve maatregelen om verzuim te voorkomen.	ja	150.000	middel	50%	75.000
7	Wet Deregulering beoordeling arbeidsrelatie	We kunnen volgens de Wet Deregulering beoordeling arbeidsrelatie (wet DBA) aangemerkt worden als schijnwerkgever als we zzp'ers inzetten voor structureel werk. We lopen dan het risico dat we alsnog loonheffing en premies verschuldigd zijn.	1	Wij gebruiken een online-tool waarmee we steekproefsgewijs toetsen of er sprake is van een opdrachtgever of arbeidsrelatie. Ook gebruiken we modelcontracten die zijn getoetst door de belastingdienst. Bij bureaus lopen we geen risico vanwege de arbeidsrelatie met het bureau.	ja	50.000	middel	50%	25.000
8	Krapte op de arbeidsmarkt	Krapte aan specialistisch, technisch en juridisch personeel waardoor we duur moeten inhuren of werk moeten laten liggen.	1,2	Inzetten op arbeidsmarktcommunicatie en strategisch personeelsplanning. Vacatures krijgen extra aandacht en we proberen ODRN als werkgever aantrekkelijker te maken. We leiden ook medewerkers zelf op. Dit kost capaciteit en drukt onze productiviteitscijfers.	ja	350.000	middel	50%	175.000
9	Calamiteit bij bedrijf	ODRN kan het verwijt krijgen niet goed te hebben gehandeld of onvoldoende te hebben gecommuniceerd. Weinig vertrouwen bij opdrachtgevers en burgers, negatieve pers	2	Wij geven opdrachtgevers een advies en risico inschatting af. Communicatieplan/controleprotocol vanuit de gemeente geeft aan hoe te handelen. In DVO staat dat gemeenten/provincie schade bij ons kunnen neerleggen bij calamiteiten. We hebben hiervoor een aansprakelijkheidsverzekering.	Nee				-
	Totaal								**1.056.500**

Om de risico's te kwantificeren hebben we de financiële impact ingeschat. Vervolgens hebben we een inschatting gemaakt van de kans dat een risico zich voordoet. Daarbij gebruiken we de volgende kans-klasse indeling:

Klasse	Waarschijnlijkheid	Kans
1	Zeer klein	10%
2	Klein	25%
3	Middel	50%
4	Groot	75%
5	Zeer groot	90%